

DUURZAAM

SAMEN

DOEN

Beleidsplan Duurzaamheid
gemeente Ouder-Amstel

Januari 2024

Inhoud

1. De aanleiding	4
1.1 Waarom dit beleidsplan?	4
1.2 Hoe hebben we dit beleidsplan gemaakt?	7
1.3 Wie dachten er mee?	7
1.4 Leeswijzer	7
2. Een duurzame basis: samen aan de slag	8
2.1 De uitgangspunten bij duurzaamheid	8
2.2 Duurzaamheid en gebiedsontwikkeling	9
3. Aan het werk met vier thema's	10
3.1 Energie en warmte	11
3.2 Klimaatadaptatie en biodiversiteit	18
3.3 Circulariteit	26
3.4 Duurzaam vervoer	33
4. Mijlpalen op weg naar een duurzame toekomst	40
5. Hoe wordt het gefinancierd?	42
6. Samenwerking en communicatie	43
7. Bijlagen	44
7.1 Dashboard data	44
7.2 Subsidies	50

Voorwoord

Voor u ligt het *Beleidsplan Duurzaamheid gemeente Ouder-Amstel*. We hebben het de titel Duurzaam Samen Doen gegeven. Ik schrijf die drie woorden hier expres met hoofdletters en wil op alle drie even inzoomen. Laten we beginnen met *Duurzaam*. We staan met onze gemeente, net als overal in Nederland, voor forse uitdagingen. Denkt u maar aan het verminderen van onze CO₂ uitstoot, de overgang naar duurzame energie en de effecten van het veranderende klimaat. Voorbeelden als overstromingen, extreme hitte en mislukte oogsten drukken ons wat dat betreft met de neus op de feiten. Maar ik houd het klein en dichtbij: we hebben simpelweg de verantwoordelijkheid naar onze toekomstige generaties.

Niet alleen het belang en de noodzaak van deze onderwerpen is groot, de impact van de te nemen maatregelen is dat ook. En dus zullen die regelmatig het onderwerp van discussies zijn. Leest u dit stuk daarom ook als een uitnodiging om samen te blijven zoeken naar de beste oplossingen.

Daarmee zijn we bij dat tweede woord uit de titel aangeland: *Samen*. Dit beleidsplan is ontstaan dankzij de inbreng van velen. Ontstaan vanuit de gesprekken die wij, inwoners, bedrijven, maatschappelijke organisaties, de gemeenteraad en medewerkers van de gemeente, met elkaar hebben gevoerd. En ook om de plannen in dit stuk uit te voeren hebben we elkaar weer nodig. Inwoners, bedrijven, maatschappelijke organisaties en de gemeente: we doen het samen. Dat woordje 'samen' staat wat mij betreft ook voor 'sociaal'. Ik zal mij inzetten om het voor iedereen betaalbaar te houden. Bovendien brengen die oplossingen ook weer kansen op werkgelegenheid.

Ook al hoop ik dat de visie achter dit stuk duidelijk is, ik wil ten slotte benadrukken dat het meer is dan dat. Het is ook een plan dat nadrukkelijk gaat over 'doen'. Het laat niet alleen zien waar we nu staan en wat onze doelen zijn op het gebied van duurzaamheid, maar met name ook hoe we deze gaan bereiken. Wat we gaan doen, hoe we de resultaten van onze inspanningen gaan meten en hoe we die financieel gaan realiseren.

Duurzaam? Dit gaan we samen doen!

**Jacqueline de Maa –
wethouder Milieu en Duurzaamheid**

1. De aanleiding

In een duurzame wereld zijn mens, milieu en economie met elkaar in evenwicht, zodat we de aarde niet uitputten. Duurzaamheid is een overkoepelend begrip voor alle ontwikkelingen die tegemoetkomen aan de levensbehoeften van de huidige generatie, zonder die van de toekomstige generaties tekort te doen.

In Ouder-Amstel zijn er forse uitdagingen, ook wat betreft duurzaamheid. Zo wil de gemeente de uitstoot van onder andere CO₂ flink verminderen, minder energie gebruiken, meer duurzame energie opwekken, zich aanpassen aan het veranderende klimaat, meer materialen hergebruiken en een meer biodiverse leefomgeving creëren.

Dat doet de gemeente niet voor niks! Het aanpakken van deze uitdagingen zorgt voor een gezonder, groener en sterker Ouder-Amstel. Om dit voor elkaar te krijgen, hebben inwoners, bedrijven, maatschappelijke organisaties en de gemeente elkaar nodig.

1.1 Waarom dit beleidsplan?

Ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid zijn de afgelopen jaren ontzettend hard gegaan

Het wordt steeds meer duidelijk dat duurzaamheid een belangrijk onderwerp is. Duurzaamheid is een niet meer weg te denken onderdeel van het besluitvormingsproces. Er worden steeds meer internationale, landelijke en lokale doelstellingen gesteld en de gemeente committeert zich aan diverse akkoorden op dit gebied. Dit Beleidsplan Duurzaamheid laat zien waar Ouder-Amstel nu staat, geeft alle doelstellingen en afspraken weer en omschrijft hoe die behaald gaan worden.

Dit stuk is de verbindende schakel tussen alle onderwerpen en initiatieven die iets te maken hebben met duurzaamheid. Zo houden de gemeente en alle andere partijen die met duurzaamheid bezig zijn, het overzicht. Om te voldoen aan alle duurzaamheidsdoelstellingen en afspraken moet er de komende jaren veel worden gedaan.

In de gemeente gebeurt al veel op het gebied van duurzaamheid

Er wordt bijvoorbeeld al veel gedaan aan afvalinzameling. Ook is er een duurzaamheidslening voor inwoners en zijn er lokale acties zoals de deelname aan de Nationale Klimaatweek. Verenigingen van eigenaars, woningcorporaties, scholen, (sport-)verenigingen en bedrijven zijn bezig met verduurzamen. De gemeente ondersteunt daarbij. Waar het kan wordt er groen toegevoegd, onder andere om hitte en droogte tegen te gaan of hevige regenbuien op te vangen. En de gemeente stimuleert inwoners en bedrijven om meer daken en gevels met zonnepanelen en groen te vullen.

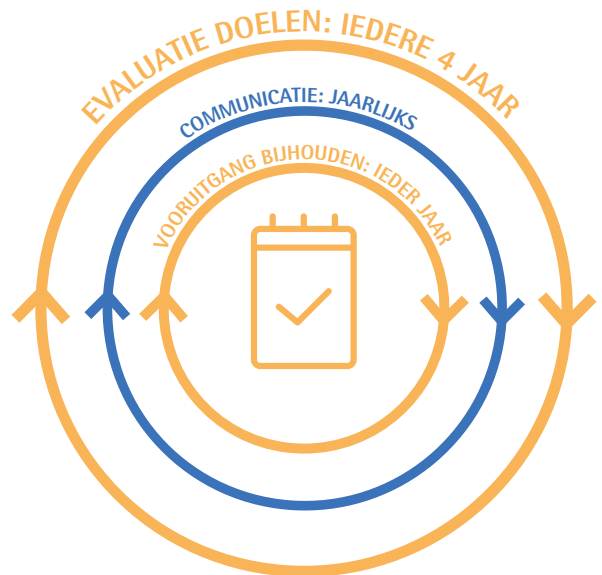
Er is een Regionale Energie Strategie, er wordt gewerkt aan wijkuitvoeringsplannen voor duurzame warmte en er worden afspraken in de regio gemaakt over circulair materiaalgebruik. Ook bedrijven vervullen hierin een grote rol. Maar er moet nog veel gebeuren. Daarom blijft de gemeente, samen met veel partijen, zich actief inzetten voor een duurzaam Ouder-Amstel.

Over veel maatregelen uit dit document zal nog discussie gevoerd moeten worden: over de aanpak en doeltreffendheid

De urgentie is groot en de impact van veel maatregelen ook. Daarom wordt er altijd samen naar de beste oplossing gezocht. In de jaarlijkse evaluatie en daaruit volgende actualisaties van dit document wordt dit verder uitgewerkt.

Dit beleidsplan houdt rekening met de (inter-) nationale klimaatdoelen

Vanuit het klimaatakkoord van Parijs heeft Nederland een nationaal Klimaatakkoord opgesteld. Landelijk moet Nederland in 2050 klimaatneutraal zijn. Dit betekent dat alles wat er gedaan wordt, niet bijdraagt aan opwarming van de aarde. Om dit doel te behalen is het belangrijk dat in 2030 60% van de CO₂ uitstoot verminderd is (t.o.v. 1990).

Dit beleidsplan wordt onderdeel van de nieuwe omgevingsvisie en het omgevingsplan

In de omgevingsvisie legt de gemeente haar samenhangende ambities en doelen voor de leefomgeving voor de lange termijn vast. Hierin komt ook een samenvatting van de doelen op het gebied van duurzaamheid. In het omgevingsplan staan straks de gemeentelijke regels over de fysieke leefomgeving, waaronder regels over duurzaamheid. Zo bekijkt de gemeente duurzaamheid altijd in samenhang met andere onderwerpen zoals water, wonen of verkeer.

De financiële haalbaarheid is per onderdeel verschillend

Veel maatregelen in dit beleidsplan zijn afhankelijk van de financiële ondersteuning door het Rijk of provincie via subsidies. Per project zijn of worden kostendragers gezocht.

De haalbaarheid van de duurzame maatregelen is soms ook verankerd in ander beleid, zoals bijvoorbeeld in het mobiliteitsplan. In hoofdstuk 5 staat de financiële onderbouwing verder uitgewerkt.

Dit beleidsplan is een groeidocument

Duurzaamheid is een onderwerp waar nog veel aan zal veranderen en aangevuld zal worden. Niet alles is tot in de puntjes uitgewerkt. Duurzaamheid is veel en sterk in ontwikkeling. Alle toevoegingen, die komen na de vaststelling van dit beleidsplan door de

gemeenteraad, worden dan ook in volgende versies verwerkt. Dit beleidsplan is een overstijgend stuk, waar een globale planning wordt weergegeven.

Daarom is het ook belangrijk om de vooruitgang wat betreft de duurzaamheidsdoelen goed bij te houden. De gemeente wil namelijk wel dat er écht stappen gemaakt worden op het gebied van duurzaamheid.

Om dit te borgen wordt regelmatig de voortgang gemeten en daarover gecommuniceerd. Dit doet de gemeente **jaarlijks**, op een gestructureerde, inzichtelijke wijze. De indicatoren (wat wordt er gemeten?), doelen en deadlines (wat is de planning?) uit dit document vormen hiervoor de basis. In andere woorden: met de indicatoren als meetinstrument houdt de gemeente de voortgang van het behalen van de doelen bij. Tot slot wordt er een toelichting gegeven en de inspanningen van dat jaar uitgelicht.

Naast deze jaarlijkse verslaglegging, evalueert de gemeente **iedere vier jaar** of de doelen moeten worden aangescherpt of bijgesteld en wordt het hele Beleidsplan Duurzaamheid geactualiseerd.

Op strategisch, tactisch en operationeel niveau wordt nog bekeken hoe informatie van de jaarlijkse evaluaties op alle niveaus binnen de gemeente en daarbuiten teruggekoppeld wordt. De essentiële indicatoren worden opgenomen in de gemeentelijke Planning & Control (P&C) cyclus.

Dit Beleidsplan Duurzaamheid richt zich op vier centrale thema's:

Warmte- en energietransitie

Het overstappen op hernieuwbare energie, zoals wind- en zonne-energie. En het gebruik van minder energie (energiebesparing). Dit heet de energietransitie.

Het beter isoleren van gebouwen en op zoek naar duurzame bronnen om gebouwen te verwarmen. Dit heet de warmtetransitie.

Klimaatadaptatie en biodiversiteit

Aanpassen aan het veranderende klimaat. Het vergroten van de variatie in planten- en diersoorten: de biodiversiteit.

Circulariteit

Het verminderen van gebruik van primaire grondstoffen en het (her)gebruik van materialen.

Duurzaam vervoer

Het gebruik van duurzame vormen van vervoer en het vergroten van het aandeel daarvan.

1.2 Hoe hebben we dit beleidsplan gemaakt?

Dit Beleidsplan Duurzaamheid is tot stand gekomen in drie stappen.

Stap 1 – Dashboard: hoe staat Ouder-Amstel ervoor?

Stap 2 – Ambitie en doelen: wat wil de gemeente bereiken? Wat zijn de doelen?

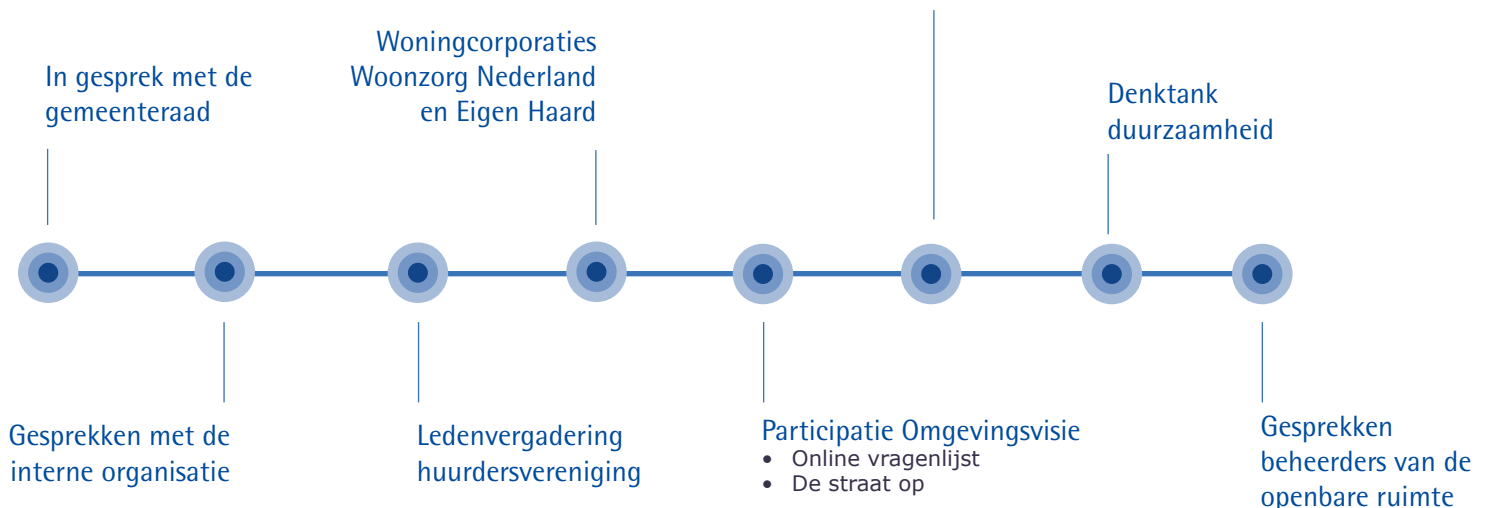
Stap 3 – Actieplan: wat wordt er gedaan om de ambities en doelen te bereiken? Hoe wordt dit gemeten? En wat zijn de financiële consequenties?

Deze drie stappen zijn uitwerkt in één beleidsplan: per thema wordt de huidige situatie weergegeven, wat de gemeente wil bereiken en hoe dat bereikt gaat worden.

Voor energie, warmte en duurzame mobiliteit is de laatste jaren al veel beleid opgesteld. Voor circulaire economie, biodiversiteit en klimaatadaptatie was nog "nieuw" beleid nodig. Dit document bundelt al deze onderwerpen.

1.3 Wie dachten er mee?

Dit beleidsplan is ontstaan door erover met elkaar in gesprek te gaan: het participatieproces. Hier hebben inwoners, partijen (ondernemers en maatschappelijke organisaties), de gemeenteraad en medewerkers van de gemeente, zoals beheerders van de openbare ruimte, aan bijgedragen. Die gesprekken vonden plaats in het najaar en winter van 2022 en begin 2023. De opbrengsten die uit het participatieproces opgehaald zijn, zijn verwerkt in dit duurzaamheidsplan.

1.4 Leeswijzer

Dit beleidsplan is als volgt opgebouwd.

Hoofdstuk 2 geeft de uitgangspunten weer van het duurzaamheidsplan: de basis.

Hoofdstuk 3 gaat in op de vier thema's. Per thema staat er beschreven waarom dit thema van belang is, hoe Ouder-Amstel ervoor staat en wat de doelen zijn. Elk doel wordt hierin ook verder uitgewerkt. Ieder thema heeft verschillende subdoelen, met informatie over hoe dit subdoel behaald wordt, wat er gemeten en hoe het gefinancierd wordt. Tot slot is voor ieder thema aangegeven waar inwoners zelf mee aan de slag kunnen.

Hoofdstuk 4 geeft een overzicht van alle mijlpalen die de gemeente wil behalen. Daarna worden in hoofdstuk 5 de financiële haalbaarheid en consequenties van dit beleidsplan benoemd. Tot slot wordt in hoofdstuk 6 benoemd met wie de gemeente samenwerkt.

In de bijlagen is achtergrondinformatie te vinden.

30 oktober- 6 november 2022

Nationale Klimaatweek

- Klimaatadaptatie – Koninginnenbuurt toer en tuinschets
- Amstelbad: inspiratie voor duurzame energie
- Pop-up Repair Café en kringloopwinkel
- Rondleiding boerderij Polderzicht
- Actie op scholen
- Presentatie bedrijven
- Vragenlijst jongeren

2. Een duurzame basis: samen aan de slag

2.1 De uitgangspunten bij duurzaamheid

Hieronder staan de uitgangspunten van dit beleidsplan weergegeven: dit zijn punten die belangrijk zijn en die de basis vormen voor alles wat er wordt gedaan met betrekking tot duurzaamheid in Ouder-Amstel.

Iedereen heeft een rol in het verduurzamen.

De gemeente doet het samen met inwoners, bedrijven, (maatschappelijke) organisaties, coöperaties, en verenigingen.

Iedereen kan meedoen aan verduurzaming.

Duurzaamheid moet toegankelijk zijn voor iedereen: niet alleen voor mensen met kennis of geld.

Nieuwe ontwikkelingen worden **duurzaam gerealiseerd**.

Koppelkansen: de gemeente koppelt duurzame ingrepen aan bestaande en nieuwe (uitvoerings)projecten. En verwacht ook dat andere partijen dit doen.

De gemeente gaat **in gesprek met inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties** en stimuleert duurzaam gedrag en maatregelen.

2.2 Duurzaamheid en gebiedsontwikkeling

De gemeente heeft een Programma van Eisen (PvE) Duurzaamheid opgesteld

In het programma van eisen zijn de uitgangspunten van de gemeente op het gebied van duurzaam bouwen opgenomen. Dit ter aanvulling op de wetgeving. De eisen zijn het vertrekpunt voor de onderhandeling tussen de gemeente en de initiatiefnemer van een ontwikkeling van nieuwe gebieden, verbouw en transformaties. Samen bepalen zij hoe de ontwikkelaar invulling aan de eisen gaat geven. Dit is voor iedere ontwikkeling maatwerk. Het PvE wordt opgenomen in de anterieure overeenkomst met de ontwikkelaars. De uren die de gemeente besteedt aan de begeleiding van een ontwikkeling op dit gebied worden verhaald op de ontwikkelaar.

Het PvE wordt minimaal tweejaarlijks herzien

Het PvE kan strengere eisen krijgen dan nu in dit beleidsplan zijn vastgesteld. Dit kan komen door nieuwe inzichten of door nieuwe wettelijke regelingen.

De Metropool Regio Amsterdam (MRA) ontwikkelt momenteel een lijst met eisen in het Convenant Toekomstbestendige Woningbouw. De MRA is een bestuurlijk samenwerkingsverband van de provincie Noord-Holland, Flevoland 32 gemeenten en de Vervoerregio Amsterdam. Er is een mogelijkheid dat deze eisen ook in het PvE van de gemeente worden opgenomen. Dit hangt af van de inhoud van de definitieve versie. Het PvE wordt apart van het Beleidsplan Duurzaamheid opgesteld en vastgesteld.

3. Aan het werk met vier thema's

In dit hoofdstuk zijn onderstaande vier thema's verder uitgewerkt. Ieder thema heeft zijn eigen doelen en subdoelen. De subdoelen zijn verder uitgewerkt in een tabel, waarin benoemd wordt hoe het doel behaald, gemeten en gefinancierd gaat worden. Per thema wordt toegelicht welke doelen landelijk bepaald zijn, en welke vanuit de gemeente zelf komen. Tot slot is er per thema toegelicht wat inwoners van Ouder-Amstel zelf kunnen doen aan duurzaamheid.

3.1 Energie en warmte

- A. Energie is betaalbaar voor iedereen
- B. Alle gebouwen in de gemeente zijn duurzaam verwarmd in 2050
- C. Ouder-Amstel is energieneutraal in 2040

3.2 Klimaatadaptatie en biodiversiteit

- A. Ouder-Amstel is waterrobuust en klimaatbestendig in 2050
- B. Vergroten van de hoeveelheid kwalitatief groen in Ouder-Amstel
- C. Stimuleren (kwalitatief) groen in de buurt

- A. Stimuleren van een circulaire maatschappij
- B. Verminderen gebruik van primaire grondstoffen
- C. Beter scheiden van grondstoffen
- D. Verminderen van restafval

3.3 Circulariteit

- A. Meer lopen, fietsen en gebruik maken van openbaar en emissieloos vervoer
- B. Meer gebruik maken van deelmobiliteit
- C. Duurzaam inrichten van voetpaden, fietspaden en wegen

3.4 Duurzaam vervoer

3.1 Energie en warmte

Waar gaat het over?

De komende jaren is het nodig om over te stappen op energie die zonder belasting voor het milieu kan worden verbruikt en vernieuwd. Hernieuwbare energie, ook wel duurzame of groene energie genoemd, is energie afkomstig van natuurlijke bronnen die constant worden aangevuld, zoals wind- en zonne-energie. Daarbij is het ook belangrijk om minder energie te gebruiken (energiebesparing). Dit heet de energietransitie.

Hiervoor moeten gebouwen beter worden geïsoleerd. En wordt er op zoek gegaan naar duurzame bronnen om deze gebouwen te verwarmen. Dit heet de warmtetransitie.

Waarom is het belangrijk?

Op dit moment wordt er nog veel gebruik gemaakt van fossiele brandstoffen, zoals aardgas, olie en kolen. Die brandstoffen worden gebruikt om energie op te wekken en woningen te verwarmen. Daarbij wordt CO₂ uitgestoten.

De hoeveelheid uitgestoten CO₂ leidt tot opwarming van de aarde. Deze opwarming zorgt ervoor dat weersextremen vaker voorkomen. Ook in Ouder-Amstel. Een vermindering van de CO₂ uitstoot is daarom noodzakelijk. Dat wordt bereikt door minder energie te verbruiken en deze energie duurzaam op te wekken.

Landelijke doelstellingen

In 2030 moet minimaal 27% van alle gebruikte energie in Nederland uit duurzame bronnen komen. In 2050 moet Nederland klimaatneutraal zijn. Nederland gebruikt dan alleen nog maar duurzame energie.

Hoe staat Ouder-Amstel ervoor?

De hoeveelheid hernieuwbare energie, die in de gemeente wordt opgewekt, groeit. De afgelopen jaren is er ook veel in gang gezet. Er moet wel nog veel gebeuren voordat Ouder-Amstel energieneutraal en aardgasvrij is. En er kan meer gedaan worden om de energielasten te beperken.

Zo wordt er in Ouder-Amstel nog relatief veel aardgas verbruikt in woningen ten opzichte van de RES regio Noord-Holland. Ook zijn de energielabels van woningen nog relatief laag in vergelijking met het landelijke gemiddelde.

Er worden wel al stappen door de gemeente gezet en er is nog veel mogelijk. Er zijn bijvoorbeeld in Ouder-Amstel veel geschikte daken waar nog zonnepanelen gelegd kunnen worden.

In de bijlage 7.1 staat meer informatie over energie en warmte.

Wat zijn de doelen¹?

In aanvulling op de landelijke doelstelling (B) vindt de gemeente het belangrijk dat energie betaalbaar is voor iedereen in Ouder-Amstel (A). Ook heeft Metropoolregio Amsterdam (waar Ouder-Amstel onderdeel van is) de ambitie om in 2040 energieneutraal te zijn, in plaats van in 2050. De regio en gemeente zijn hierin dus ambitieuzer dan de landelijke doelstellingen.

A

Energie is betaalbaar voor iedereen

B

Alle gebouwen in de gemeente zijn duurzaam verwarmd in 2050

C

Ouder-Amstel is energieneutraal in 2040

Op de volgende pagina's zijn deze doelen verder uitgewerkt.

Wat heeft de gemeente al gedaan?

Hier staat wat de gemeente tot nu toe gedaan heeft voor duurzame energie en warmte.

glasactie

isolatieactie

vouchers

energiecoaches

ondersteuning
bedrijven en
VVE's

regionaal
energieloket

transitievisie
warmte

duurzaamheids-
lening

scan
maatschappelijk
vastgoed

samenwerking RES (Re-
gionale Energie Strate-
gie) en RWS

Programma van Eisen
(PvE) Duurzaamheid

¹ Deze doelen zijn al eerder vastgesteld door de raad in diverse beleidsstukken en regionale afspraken.

Energie is betaalbaar voor iedereen

Wat betekent het?

Hoewel de gemeente weinig invloed heeft op de energieprijzen, is het betaalbaar houden van energie een uitgangspunt in dit Beleidsplan. Energie is de laatste jaren duurder geworden voor inwoners. Inwoners, die door deze extra kosten in de problemen komen, kunnen hulp krijgen van de gemeente. De gemeente zet zich in om het energieverbruik bij inwoners te verlagen. Minder verbruik betekent ook minder kosten.

Hieronder staan een aantal verschillende manieren benoemd waarop de gemeente inwoners helpt met het verduurzamen en daarmee de energiekosten te verminderen.

Concrete projecten en acties¹

Wat wordt er gemeten?

Hoe wordt dit financieel ingevuld?

Wat is de planning?

Iedereen kan hulp en advies kan krijgen bij het verduurzamen

• Energiecoaches adviseren inwoners over minder en efficiënter energieverbruik. • De benodigde middelen om het verduurzamen te kunnen betalen, worden makkelijker toegankelijk gemaakt. • Diverse acties worden opgezet om het energieverbruik te verlagen. De mogelijkheid tot deelname aan acties kan afhankelijk zijn van voorwaarden, zoals bijvoorbeeld het energielabel van het huis. • Energiefixers worden ingezet om kosteloos kleine energiebesparende maatregelen te treffen. • Eigenaren van een woning kunnen kosteloos een adviseur aan huis uitnodigen om de mogelijkheden voor verduurzamen te bespreken. • Samen met het Regionaal Energieloket organiseren van informatiebijeenkomsten (webinars) en collectieve inkoopacties, zoals voor zonnepanelen, isolatiemateriaal en warmtepompen.	• Bijhouden aantal huishoudens dat hulp krijgt	• Afhankelijk van subsidie (zie hoofdstuk 5) • Duurzaamheidsleningen vanuit de gemeente aan inwoners	• Afhankelijk van binnenkomende aanvragen. Deze worden opgepakt zodra ze binnen zijn.

1 Isoleren van woningen wordt behandeld in doel C.

B

Alle gebouwen in de gemeente zijn duurzaam verwarmd in 2050

Wat betekent het?

Duurzame verwarming houdt in dat gebouwen (zoals woningen, bedrijfspanden en gemeentelijke gebouwen) niet door fossiele brandstoffen zoals aardgas worden verwarmd, maar door een duurzame warmtebron. Zoals een aansluiting op een duurzaam warmtenet, zonnecollectoren, een warmtepomp met behulp van bodemenergie of duurzaam gas. Goede isolatie is hierbij van groot belang, om het energieverbruik zo veel mogelijk te beperken. De focus ligt daarom eerst op isoleren en ventileren en pas daarna op overschakelen naar duurzaam verwarmen.

Concrete projecten en acties

Wat wordt er gemeten?

Hoe wordt dit financieel ingevuld?

Wat is de planning?

Zorgen dat alle wijken van het aardgas af gaan¹

- Via wijkuitvoeringsplannen (Transitievisie warmte). Vanuit de Transitievisie warmte worden per wijk of buurt plannen gemaakt en projecten opgezet om het aardgas overbodig te maken.
- Met de woningcorporaties worden afspraken gemaakt over het aardgasloos maken van de woningen.
- Ontzorgingsprogramma (via het Regionaal Energieloket) voor de aanschaf van warmtepompen voor woningen die daar klaar voor zijn.

- Aantal aardgasafsluitingen

- Afhankelijk van subsidie (zie hoofdstuk 5)

- In 2030 30% minder aardgasaansluitingen ten opzichte van 2023 (er worden nu al geen nieuwe aardgasaansluitingen meer gemaakt)
- In 2050 geen aardgasaansluitingen meer

Stimuleren en ondersteunen bedrijven met verduurzamingsmaatregelen

- Samenwerking met erkende adviseurs
- Samenwerking met het Projectbureau Herstructurering bedrijventerreinen
- Handhaving via de omgevingsdienst NZKG

- Aantal ondersteunde bedrijven die overgegaan zijn op duurzamere verwarming

- Afhankelijk van subsidie (zie hoofdstuk 5)

- In 2030 zijn 30% van de bedrijfspanden duurzaam verwarmd
- In 2050 zijn alle bedrijfspanden duurzaam verwarmd

De eigen panden van de gemeente worden aangepakt

- Verduurzamen van al het gemeentelijk vastgoed

- Aantal verduurzaamde panden

- Afhankelijk van subsidie (zie hoofdstuk 5) en reserveringen voor onderhoud

- In 2030 zijn 40% van de panden van de gemeente duurzaam verwarmd
- In 2045 zijn alle panden van de gemeente duurzaam verwarmd

¹ Transitievisie warmte

Ouder-Amstel is energieneutraal in 2040

Wat betekent het?

Energieneutraal betekent dat er evenveel energie wordt gebruikt (bijvoorbeeld in woningen) als er wordt opgewekt. Dit wordt bereikt door het energieverbruik zo laag mogelijk te maken en zelf meer energie op te wekken. Deze wordt op duurzame wijze opgewekt.

Concrete projecten en acties

Wat wordt er gemeten?

Hoe wordt dit financieel ingevuld?

Wat is de planning?

Woningen worden beter geïsoleerd om energie te besparen²

- Isolatieacties worden opgezet. Deze zijn vooral bedoeld voor woningen met slechte energielabels. Eigenaren van een woning met een slecht energielabel kunnen worden geholpen bij het financieren van het isoleren. De gemeente stimuleert eigenaren hun woningen en panden aan te passen tot een zo hoog mogelijk energielabel. Bijvoorbeeld van C naar A.
- Het Regionaal Energieloket wordt door de gemeente ingezet om acties uit te voeren en inwoners te adviseren en te ondersteunen bij het isoleren van hun huis.
- Prestatieafspraken met (woning)corporaties en de huurdersvereniging.
- De gemeente heeft een beperkte subsidieregeling voor onderhoud/restauratie van gemeentemonumenten. Naast de instandhouding zou ook de verduurzaming moeten worden meegenomen; immers dat gaat ook de toekomst van de monumenten.
- Aantal woningen/huishoudens waar maatregelen zijn uitgevoerd
- Afhankelijk van subsidie (zie hoofdstuk 5)
- Duurzaamheidsleningen vanuit de gemeente aan inwoners
- Voor de komende vier jaar is (totaal) €70.000 opgenomen als cofinanciering van de provinciale subsidie.
- In 2028 hebben alle woningen minimaal energielabel D

Ouder-Amstel is energieneutraal in 2040 (vervolg)

Concrete projecten en acties

Wat wordt er gemeten?

Hoe wordt dit financieel ingevuld?

Wat is de planning?

Faciliteren duurzame opwek¹

- Uitvoering van de Regionale Energie Strategie (zoekgebieden zon en wind, daken en langs de snelweg)
- Samenwerking met lokale coöperaties zoals Energie Coöperatie Ouder-Amstel Energie en de coöperatieve vereniging De Windvogel
- Opnieuw onderzoeken mogelijkheden (kleine) windturbines en biovergisting in het buitengebied

- Hoeveelheid Terawattuur (TWh) duurzaam opgewekt

- Afhankelijk van subsidies (zie hoofdstuk 5)
- Door energiecoöperaties

- In 2030 0.32-0.34 TWh opgewekt in de regio Amstelland en 2,7 Terawattuur in RES Regio Noord-Holland Zuid (1 TWh is goed voor het energieverbruik van ongeveer 300.000 huishoudens)
- In 2030 is de CO2 uitstoot nationaal met 60% verlaagd t.o.v. 1990

Nieuwbouw wordt (bijna) energieneutraal gerealiseerd

- In het Programma van Eisen (PvE) Duurzaamheid zijn de eisen en wensen voor nieuwbouw opgenomen.
- Onderdeel van de anterieure overeenkomsten met ontwikkelaars

- Planbeoordeling door Team Duurzaamheid in het kader van de anterieure overeenkomsten

- Afhankelijk van subsidies (zie hoofdstuk 5).
- Kostenverhaling op ontwikkelaars (zie hoofdstuk 2.2)

- Continu proces; onderdeel van elke ontwikkeling

Stimuleren en ondersteunen bedrijven

- Samenwerking met erkende adviseurs
- Samenwerking met Projectbureau Herstructurering bedrijventerreinen
- Handhaving via de omgevingsdienst NSKG

- Hoeveelheid ondersteunde bedrijven die energielabel C hebben gekregen

- Afhankelijk van subsidies (zie hoofdstuk 5)

- Continue ondersteuning aan bedrijven
- Vanaf 2030 moet elk kantoor (bestaand en nieuw) groter dan 100 m² minimaal energielabel C hebben (is wettelijk al verplicht sinds 1 jan 2023 maar veel kantoren voldoen nog niet).
- In 2050 zijn 100% van de bedrijventerreinen en bedrijfspanden energieneutraal.

1 Regionale Energie Strategie | 2 Energie besparingsakkoord Provincie Noord-Holland, Nationaal Isolatieprogramma

Wat kunnen inwoners zelf doen?

Er zijn meerdere manieren waarop dit kan. Hieronder zijn ze toegelicht, met verwijzingen naar websites (van o.a. de gemeente) waar nog meer informatie over de onderwerpen te vinden is.

Energie neutraal maken van een woning

ISOLATIE EN DUURZAME OPWEK

Een woning energie neutraler of -zuiniger maken kan op verschillende manieren. De eerste stap is om de woning goed te isoleren. Daarnaast kunnen inwoners ervoor kiezen hun energie duurzaam op te wekken door zonnepanelen op hun dak te leggen.

Duurzaam verwarmen van een woning

VERSCHILLENDE MOGELIJKHEDEN VOOR DUURZAME VERWARMING

Duurzame verwarming is verwarming zonder uitstoot van CO₂: warmte opgewekt door duurzame energie of biogas, warmte van zonneboilers, warmte uit de bodem die in de zomer is opgeslagen en warmte uit diepere aardlagen. De cv-ketel op aardgas zal stap voor stap vervangen worden door elektrische warmtepompen en daar waar mogelijk stadsverwarming via warmtenetten. De eerste stap is hierbij goede isolatie van de woning. Op de websites van het [Regionaal Energie Loket](#) en [Milieu Centraal](#) staat veel informatie over duurzaam verwarmen.

Meer informatie en hulp bij het verduurzamen van woningen

ENERGIECOACH

De energicoaches van de gemeente Ouder-Amstel willen inwoners hier graag bij helpen. Een energicoach is een deskundige vrijwilliger die de inwoners van Duivendrecht en Ouderkerk aan de Amstel tips geeft over energiebesparing in een één-op-één gesprek aan huis. Inwoners kunnen gratis een afspraak maken.

3.2 Klimaatadaptatie en biodiversiteit

Waar gaat het over?

Nederland moet zich voorbereiden op de gevolgen en risico's van het veranderende klimaat. De samenleving moet zich hierop aanpassen. Gemeente Ouder-Amstel wil hierin meebewegen en de leefbaarheid versterken voor risico's die door klimaatverandering ontstaan. Dit heet klimaatadaptatie.

Klimaatverandering heeft gevolgen voor de leefomgeving en heeft invloed op de biodiversiteit. Biodiversiteit is de verscheidenheid aan levende wezens zoals planten, dieren en bacteriën. Ook door menselijke activiteiten, zoals verandering in landgebruik en vervuiling, verdwijnen planten- en diersoorten.

Waarom is het belangrijk?

De aarde wordt warmer en dat leidt tot klimaatverandering. De effecten van klimaatverandering zijn onder andere: langere periodes van droogte en hitte, heftigere regenval of overstromingen. Daardoor wordt het droger in Nederland. Daar moet Ouder-Amstel zich op voorbereiden, door waar mogelijk meer groen (planten en bomen) en blauw (water) aan te leggen. Zoals groene tuinen (met minder steen) en

groene daken, greppels om water in op te vangen en waterberging. Groen zorgt voor verkoeling, neemt water op bij veel regen en geeft water af bij droogte.

Biodiversiteit is belangrijk voor schone lucht, zuiver water, een goede kwaliteit van de bodem en de bestuiving van gewassen. Dat is belangrijk voor voedsel en de gezondheid. Een goede biodiversiteit helpt bij het aanpassen tegen klimaatverandering en vermindert de impact van natuurrampen.

Landelijke doelstellingen

Nederland moet in 2050 waterrobuust en klimaatbestendig ingericht zijn. Dit is opgenomen in het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie en de [Nederlandse Klimaatadaptatiestrategie \(NAS\)](#).

Nederland gaat ook voor Natuurpositief. Dit betekent dat het herstel van de biodiversiteit overal plaatsvindt: in de steden, op het platteland, de natuurgebieden en in de grote wateren. Provincies en het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit werken aan een [nationaal plan voor natuur en biodiversiteit](#).

Naast Natuurpositief Nederland is er de Wet natuurbescherming. In de wet staan regels voor de bescherming van dieren en planten in Nederland. De wet moet ervoor zorgen dat de verschillende planten- en diersoorten in de natuur blijven bestaan. Ook kwetsbare soorten mogen niet verdwijnen. Provincies bepalen het natuurbeleid voor hun gebied.

Hoe staat Ouder-Amstel ervoor?

In Ouder-Amstel is het landschap duidelijk aanwezig, bijvoorbeeld in De Ronde Hoep. Toch is een flink deel van 'de bebouwde kom' versteend. En heeft de gemeente op sommige plekken last van het 'stedelijk hitte-eiland effect', wat inhoudt dat de temperatuur in een versteende, bebouwde omgeving significant hoger ligt dan in groene of niet bebouwde omgeving.

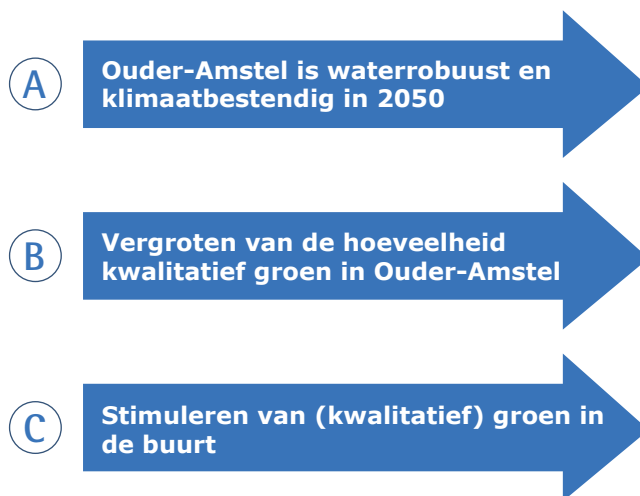
De gemeente heeft de afgelopen jaren stappen gezet om zich aan te passen aan het veranderende klimaat en om de biodiversiteit te bevorderen. Toch moeten er nog stappen gezet worden voor een klimaatadaptief en biodivers Ouder-Amstel. Er liggen ook kansen op dit gebied. Zo is er een gezamenlijke oppervlakte aan daken ter grootte van 37 voetbalvelden die (nog) niet groen zijn en is er een gezamenlijke oppervlakte van 3,5 voetbalvelden aan 'zinloze' verharding. Die bieden mogelijkheden om te vergroenen.

In de bijlage staat meer informatie over klimaatadaptatie en biodiversiteit.

Wat zijn de doelen?

In aanvulling op de landelijke doelstellingen (A), vindt de gemeente het toevoegen en vergroten van kwalitatief groen ook belangrijk (B en C).

Op de volgende pagina's zijn deze doelen verder uitgewerkt.

Wat heeft de gemeente al gedaan?

Hier staat wat de gemeente tot nu toe gedaan heeft voor klimaatadaptatie en biodiversiteit.

Deelname
Groene Stad
Challenge

Programma van Eisen
(PvE)
Duurzaamheid

Deelname NK
tegelwippen en het
daarvoor opzetten van
een tegeltaxi

Lid geworden van
Stichting Steenbreek

Ouder-Amstel is waterrobuust en klimaatbestendig in 2050

Wat betekent het?

Gemeente Ouder-Amstel wil de impact van klimaatverandering zoveel mogelijk voorkomen. Door het nemen van maatregelen is er minder overlast van extreme weersomstandigheden, zoals hitte, overstromingen, hevige neerslag en droogte. Zo wordt de gemeente klimaatbestendig. Waterrobuust bouwen betekent stedelijk gebied ontwikkelen dat opgewassen is tegen overstromingen, wateroverlast en droogte.

Concrete projecten en acties

Wat wordt er gemeten?

Hoe wordt dit financieel ingevuld?

Wat is de planning?

Zorgen dat Ouder-Amstel voorbereid is op de opwarming van de gebouwde omgeving, intensere regenbuien, overstromingen en langere periodes van droogte ¹

- Knelpunten wateroverlast in kaart brengen
- Actualiseren van de Klimaatadaptatiestrategie en Uitvoeringsagenda klimaatadaptatie
- Natuurvriendelijk inrichten van oevers en verbinden van waterpartijen met het oog op waterkwaliteit en afstroming
- Kennis van inwoners over (drink)waterproblematiek vergroten
- Inwoners en bedrijven van Ouder-Amstel gaan duurzamer om met hemelwater

- Veiligheidsstudies dijken (door Waternet)
- Grondwaterstanden bijhouden
- Aantal opgeloste knelpunten

- Kosten opgenomen of nog op te nemen in begroting gemeente
- Doorberekening kosten in projecten waar mogelijk

- Knelpunten wateroverlast gemeente in beeld in 2024
- In 2026 wordt gestart met het aanpassen van de water-overlastknelpunten:
 - In 2030 is 20% opgelost
 - In 2040 is 60% opgelost
 - In 2050 is 100% opgelost
- In 2050 wordt in de openbare ruimte de gradatie "ernstige hinder" niet overschreden bij extreme neerslag (valt eens per 100 jaar)
- In 2050 wordt bij langdurige droogte (eens per 10 jaar), geen schade veroorzaakt aan bebouwing, wegen, groen en vitale en kwetsbare functies

Nieuwe ontwikkelingen zijn waterrobuust en klimaatbestendig

- In het Programma van Eisen (PvE) Duurzaamheid zijn de eisen en wensen voor nieuwbouw opgenomen
- Klimaatbewust inkopen door gemeente en initiatiefnemers

- Planbeoordeling door Team Duurzaamheid in kader van de anterieure overeenkomsten
- Percentage klimaatbewust ingekocht

- Afhankelijk van subsidie (zie hoofdstuk 5)
- Kosten zitten in de projectontwikkeling

- Continu proces; onderdeel van elke ontwikkeling
- In 2030 30% klimaatbewust ingekocht
- In 2050 100% klimaatbewust ingekocht

1: Klimaatadaptatiestrategie en uitvoeringsagenda gemeente Ouder-Amstel

A

Ouder-Amstel is waterrobuust en klimaatbestendig in 2050 (vervolg)

Concrete projecten en acties

Wat wordt er gemeten?

Hoe wordt dit financieel ingevuld?

Wat is de planning?

De ambitie van de gemeente is een klimaatadaptieve openbare ruimte

- Bij beheer en onderhoud van de bestaande openbare ruimte wordt onderzocht of en hoe maatregelen voor 'waterrobuust' en 'klimaatbestendig' genomen kunnen worden. Dit wordt meegenomen wanneer de openbare ruimte toch al moet worden vernieuwd of heringericht. Keuze en verzorging van groen in de openbare ruimte wordt gedaan op een manier die droogteschade voorkomt.
- Meewerken aan en stimuleren van burgerinitiatieven die bijdragen aan klimaatadaptatie

- Hoeveelheid 'groen en blauw' in de gemeente
- Meldingen sterfte van vegetatie in de openbare ruimte
- Percentage toegevoegd groen

- Standaard onderdeel van het (her-) inrichtingsproject

- In 2024 onderzoeken waar verharding vervangen kan worden door inheems groen
- In 2030 is 5% groen toegevoegd in bestaand stedelijk gebied t.o.v. 2021
- In 2050 wordt in de openbare ruimte de gradatie 'ernstige hinder' niet overschreden bij extreme neerslag (valt eens per 100 jaar)

Bestaande bouw wordt aangepast om beter tegen klimaatverandering te kunnen

- Communicatie aan bewoners en gebruikers van de gemeente
- Inzet klimaatcoaches

- Binnengekomen meldingen van klimaatgerelateerde klachten worden bijgehouden

- Afhankelijk van subsidie (zie hoofdstuk 5)

- In 2024 zijn inwoners en bedrijven zich bewust van paalrot en bodemdaling-problematiek rondom hun pand en wat zij hieraan zelf kunnen doen
- In 2024 zijn de paalrot-risico's inzichtelijk gemaakt

Hoeveelheid drinkwatergebruik per inwoner wordt teruggebracht

- Voorlichting aan inwoners

- Drinkwatergebruik per inwoner

- Afhankelijk van subsidie (zie hoofdstuk 5)

- In 2035 gemiddeld 20% minder drinkwatergebruik per inwoner t.o.v. 2023

B

Vergroten van de hoeveelheid kwalitatief groen in Ouder-Amstel

Wat betekent het?

Planten en bomen zijn belangrijk voor de aanpak van klimaatverandering, omdat groen water opneemt bij hevige regenbuien en daarnaast voor verkoeling zorgt bij hitte. Daarnaast is groen in de omgeving goed voor de (mentale) gezondheid. Ook stimuleert inheems groen (planten die van oorsprong in Nederland voorkomen) op een gezonde manier de biodiversiteit.

Concrete projecten en acties

Wat wordt er gemeten?

Hoe wordt dit financieel ingevuld?

Wat is de planning?

De kwaliteit van het groen wordt verbeterd¹

- Groenstructuur versterken en onderzoeken of meer bomen aanplanten hieraan bijdraagt.
- Bij het aanplanten van bomen, moet er kritisch gekeken worden naar de kwaliteit. In bepaalde gevallen zal blijken dat kwaliteit belangrijk is dan kwantiteit.

- Nog niet bepaald, dit volgt uit de kortetermijnacties.

- Standaard onderdeel van het (her-) inrichtingsproject
- Onderdeel van de begroting

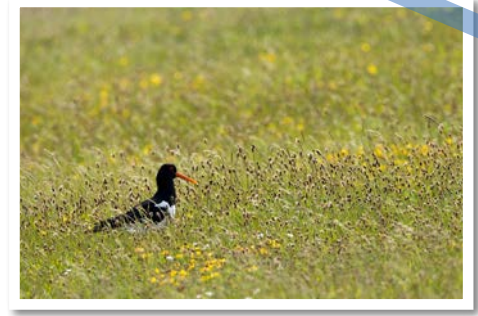
- Groenstructuur in beeld: gereed in 2024
- Start uitvoering in 2025
- In 2025 inzichtelijk maken van de kwaliteit van groen in de gemeente

Stimuleren van (kwalitatief) groen in de buurt

Wat betekent het?

Met kwalitatief groen wordt bedoeld: groen (o.a. planten en bomen) met een hoge ecologische waarde, waar de natuur goed gedijt. Kwalitatief groen bevordert ook de biodiversiteit. Biodiversiteit is belangrijk voor schone lucht, zuiver water, een goede kwaliteit van de bodem en de bestuiving van gewassen. Een hogere biodiversiteit betekent dat er meer soorten (dieren, planten, bacteriën) samenwerken om de belangrijke

functies in ecosystemen te vervullen, zodanig dat iedere soort een belangrijke rol speelt. Daarom is het belangrijk dat in Ouder-Amstel kwalitatief groen en de biodiversiteit versterkt worden.

Concrete projecten en acties

Wat wordt het gemeten?

Hoe wordt dit financieel ingevuld?

Wat is de planning?

Bij herinrichting en beheer van de openbare ruimte is er meer aandacht voor biodiversiteit

- Het promoten van belangrijke (doel)soorten
- Biodiversiteit als vast onderdeel opnemen in onderhoud en (her-) inrichtingsplannen
- Stimuleren van natuurlijk beheren

- Biodiversiteit op de agenda's bij interne overleggen
- Percentage inrichtingsplannen waar een doelsoort genoemd wordt

- Standaard onderdeel van het (her-) inrichtingsproject

- Doorlopend proces
- In 2025 is het percentage inheems groen met 20% toegenomen ten opzichte van 2023
- In 2025 heeft 20% van de inrichtingsplannen maatregelen opgenomen ter bevordering van de populatie van een doelsoort
- In 2026 onderzoek starten naar voordelen stimulering biotoop versus doelsoorten
- In 2030 noemen 80% van de herinrichtingsplannen een doelsoort

Stimuleren inwoners, boeren en bedrijven om mee te helpen aan de versterking van biodiversiteit op eigen kavel

- Samenwerking met Vogel Werkgroep Ouder-Amstel
- Het promoten van het Doelsoortenboekje
- Opleiden en inzetten van klimaatcoaches voor het geven van biodiversiteit gerelateerde adviezen voor tuin en balkon
- Inwoners stimuleren om mee te doen met diverse tellingen (vogels, spinnen, egels, etc.)
- Voorlichting op scholen
- In gesprek gaan met boeren over biodiversiteit, gebruik pesticiden en kunstmest

- Aantal huisbezoeken van coaches
- Uitkomsten tellingen
- Uitvoering plan van aanpak voorlichting scholen
- Aantal aanvragen van het Doelsoortenboekje door scholen

- Standaard opgenomen in de begroting van de gemeente

- Doorlopend proces
- Hetzelfde doel als hierboven

Stimuleren van (kwalitatief) groen in de buurt (vervolg)

Concrete projecten en acties

Wat wordt er gemeten?

Hoe wordt dit financieel ingevuld?

Wat is de planning?

Stimuleren van natuurinclusief bouwen

In het Programma van Eisen (PvE) Duurzaamheid zijn de eisen en wensen voor nieuwbouw opgenomen	Planbeoordeling Team Duurzaamheid in kader van de anterieure overeenkomsten	Subsidie (zie hoofdstuk 5) en kostenverhaling op ontwikkelaars (zie hoofdstuk 2.2)	Continu proces; onderdeel van elke ontwikkeling

Verharding wordt vervangen door groen

Deelname Groenestad Challenge Deelname aan Stichting Steenbreek Opstellen beleid voor duurzame bewonersinitiatieven Realiseren van schaduw door vegetatie op langzaam verkeerroutes en verblijfsplekken	Oppervlakte-verharding in de openbare ruimte Hoeveelheid groen per m² per inwoner (data Groenestad Challenge) Potentieel verharding in m² Vergelijkingen jaardata van m² groen in de gemeente	Standaard onderdeel van het (her-) inrichtingsproject	In 2025 onderzoek naar mogelijkheden om schaduw te realiseren op de langzaam verkeerroutes en verblijfsplekken door middel van groen In 2030 moeten de schaduwplekken door middel van vegetatie op langzaam verkeersroutes en verblijfsplekken met minimaal 30% zijn toegenomen

Stimuleren van inwoners, scholen en bedrijven hun terreinen te vergroenen

Deelname NK Tegelwippen Deelname Nationale Klimaatweek Samenwerking Stichting Steenbreek Opleiden en inzetten van klimaatcoaches voor het geven van klimaatgerelateerde adviezen voor tuin en balkon Meewerken aan en stimuleren van burgerinitiatieven die bijdragen aan biodiversiteit Groene daken stimuleren	Hoeveel gewipte tegels Aantal m² geveltuinen Aantal m² adoptiegroen Aantal m² groen dak Aantal aanvragen klimaatcoach Data Groene Stad Challenge Potentieel verharding in m² Data Stichting Steenbreek	Standaard onderdeel van de gemeentelijke begroting	In 2025 onderzoek naar mogelijkheden om schaduw te realiseren op de langzaam verkeerroutes en verblijfsplekken door middel van groen

Wat kunnen inwoners van Ouder-Amstel zelf doen?

Er zijn meerdere manieren waarop inwoners kunnen bijdragen aan het versterken van kwalitatief groen en de biodiversiteit. Hieronder zijn ze toegelicht, met verwijzingen naar websites (van o.a. de gemeente) waar inwoners nog meer informatie over de onderwerpen kunnen vinden.

Aan de slag met klimaatadaptatie

ZORG VOOR MINDER TEGELS EN MEER GROEN

Het groener maken van de tuin en het weghalen van tegels uit de tuin heeft meerdere voordelen. Bij hevige regenbuien kan het water sneller de bodem in zakken en bij hoge temperaturen zorgt groen voor verkoeling. Inwoners kunnen in samenwerking met de gemeente ook een geveltuintje voor hun huis aanleggen.

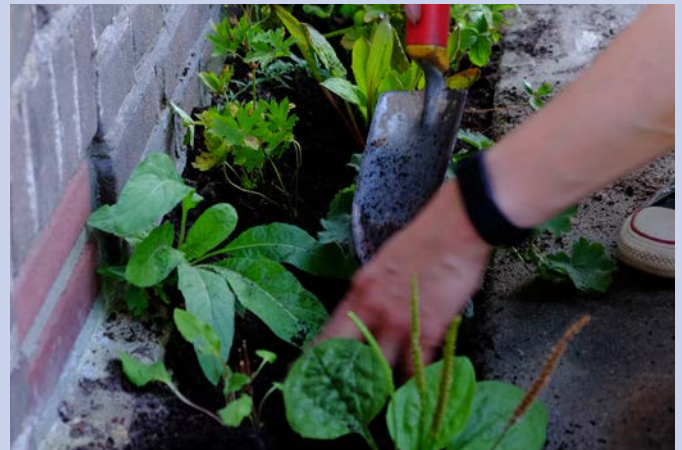
VANG WATER OP IN EEN REGENTON

Door regenwater op te vangen hoeven inwoners geen kostbaar drinkwater te gebruiken om de tuin water te geven. Het regenwater gaat van het dak via de regenpijp door een filter om bladeren uit het water te filteren en wordt opgeslagen in een tank of ton.

Aan de slag met biodiversiteit

PLANT INHEEMSE PLANTEN

Het meer biodivers maken van de tuin of balkon kan op verschillende manieren. Bijvoorbeeld door te zorgen voor planten die van nature voorkomen in Nederland en die niet met gif bespoten zijn. Aan deze soorten hebben insecten het meest. Inwoners kunnen ook dood hout in de tuin neerleggen (of laten liggen). Hier maken insecten graag nestjes in.

Ondersteuning bij het vergroenen

SUBSIDIE VOOR HET VERGROENEN VAN HUIS EN TUIN

Dankzij de stimuleringsregelingen vanuit het Waterschap Amstel, Gooi en Vecht kunnen inwoners subsidie aanvragen voor diverse aanpassingen om klimaatverandering te beperken, zoals: groene daken en gevels, tegels uit de tuin, regentonnen en de regenpijp afkoppelen.

3.3 Circulariteit

Waar gaat het over?

Bij circulariteit worden producten en grondstoffen na gebruik opnieuw toegepast. Afval bestaat dan niet meer: alles is een grondstof.

Waarom is het belangrijk?

Primaire, oorspronkelijke grondstoffen worden steeds zeldzamer. Tegelijkertijd is er ook meer vraag naar materialen en producten.

Primaire grondstoffen, ook wel bekend als natuurlijke grondstoffen of ruwe materialen, zijn materialen die direct uit de natuur worden gewonnen. Deze grondstoffen vormen de basis voor de productie van verschillende goederen en producten. Voorbeelden zijn mineralen (o.a. goud, ijzererts, zilver), fossiele brandstoffen (olie, steenkool en aardgas), hout en landbouwproducten.

Het winnen en gebruiken van primaire grondstoffen heeft een grote milieu-impact. Zuinig doen met materialen en hergebruik daarvan is daarom belangrijk.

Landelijke doelstellingen

In 2030 moeten er 50% minder primaire grondstoffen gebruikt worden. [Nederland werkt toe naar een circulaire economie in 2050.](#)

Hoe staat Ouder-Amstel ervoor?

Ouder-Amstel is al bezig met circulariteit. Zo is er het DIFTAR (gedifferentieerde tarieven voor restafval) beleid, wat mensen stimuleert tot beter scheiden van hun afval. Dit heeft de hoeveelheid restafval al flink verminderd. Ook in inkoopcontracten worden steeds meer afspraken gemaakt over circulariteit.

Om volledig circulair te zijn, moet én kan de gemeente nog veel stappen zetten. Zo gaat de gemeente aan de slag om het afval nog verder te beperken, gebruik van primaire grondstoffen te verminderen en circulariteit verder te stimuleren in gebiedsontwikkelingen en door met het inkoopbeleid rekening te houden met circulariteit. Het gebruik van primaire grondstoffen wordt met name gedaan door bedrijven. Daar heeft de gemeente maar beperkt invloed op.

In de bijlage staat meer informatie met betrekking tot circulariteit.

Wat zijn de doelen?

Alle doelstellingen vallen onder het landelijke beleid van 50% (en uiteindelijk 100%) minder primaire grondstoffen verbruik.

A

De gemeente stimuleert een circulaire maatschappij

B

Verminderen gebruik van primaire grondstoffen

C

Beter scheiden van grondstoffen

D

Verminderen van restafval

Op de volgende pagina's zijn deze doelen verder uitgewerkt.

Wat heeft de gemeente al gedaan?

Hieronder staat wat de gemeente tot nu toe gedaan heeft voor dit thema.

Invoering DIFTAR
(2022)

Samenwerkingsovereenkomst
MRA

Programma van Eisen
(PvE)
Duurzaamheid

Convenant Circulair
Inkopen MRA (2018)

Maatschappelijk Verantwoord
Opdrachtgeven en Inkopen
(MVOI)

Roadmap Circulair
Inkopen MRA (2018)

A

De gemeente stimuleert een circulaire maatschappij

Wat betekent het?

Dit betekent dat de gemeente milieubewust en circulair gaat inkopen en duurzame bouw en sloop stimuleert. Milieubewust inkopen is het aanschaffen van goederen door de gemeente waarbij niet alleen gekeken wordt naar de prijs, maar ook naar de impact op het milieu tijdens de hele levensduur van een product. Circulaire inkoop is het streven naar het verminderen van afval en van primaire (schaarse) grondstoffen. Ook door te bouwen met duurzame, circulaire materialen en eventueel materialen van de sloop te hergebruiken, kan de uitstoot en afval worden verminderd.

Concrete projecten en acties

Wat wordt er gemeten?

Hoe wordt dit financieel ingevuld?

Wat is de planning?

Inkopen op een manier waarbij geen schade wordt berokkend aan mens en milieu in samenwerking met de Metropoolregio Amsterdam

- Uitvoering van het convenant circulair inkopen

- Periodiek doelen uit de deals nalopen
- Percentage ingekocht op een manier waarbij geen schade wordt berokkend aan mens en milieu

- Vast onderdeel van de gemeentelijke begroting

- In 2024 start en uitvoer actieplan
- 50% circulair opdrachtgeversschap en inkoop in 2025
- In 2025 wordt een besluit genomen voor het eindbeeld van volledig inkopen op een manier waar geen schade wordt berokkend aan mens en milieu
- In 2050 een circulaire economie

Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen (MVOI)

- Er wordt een actieplan Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen binnen de gemeente opgesteld en uitgevoerd
- Stimuleren bewust en waar mogelijk lokaal inkopen

- Percentage ingekocht op een manier waarbij geen schade wordt berokkend aan mens en milieu

- Vast onderdeel van de gemeentelijke begroting

- In 2025 50% van uitgaven aan "directe impact producten" circulair ingekocht

Stimuleren duurzame gebiedsontwikkeling waaronder de bouw en sloop

- In het Programma van Eisen (PvE) Duurzaamheid zijn de eisen en wensen voor nieuwbouw opgenomen

- Planbeoordeling door Team Duurzaamheid in kader van de anterieure overeenkomsten
- Beoordeling materialenpaspoorten

- Kostenverhaling op ontwikkelaars (zie hoofdstuk 2.2)

- Doorlopend proces

B

Verminderen gebruik van primaire grondstoffen

Wat betekent het?

Om primaire grondstoffen te besparen moet het verbruik ervan drastisch verminderen. De gemeente hanteert hierbij de principes van de R-ladder. De hoogste "trede" van de ladder is dat er geen nieuwe primaire grondstoffen meer bijkomen, maar dat ze constant weer opnieuw gebruikt worden (Reduce). De overige treden focussen op het stapsgewijs zoveel mogelijk beperken van het gebruik van nieuwe

grondstoffen, zoals bijvoorbeeld recyclen, hergebruiken (re-use) en refurbishen. De gemeente werkt hierbij ook aan bewustwording en educatie van inwoners.

Concrete projecten en acties

Wat wordt er gemeten?

Hoe wordt dit financieel ingevuld?

Wat is de planning?

Stimuleren duurzame omgang met spullen en lokale producten en diensten

• Stimuleren kringloopwinkel • Ondersteunen Repair café's • Organiseren Klimaatweek • Voorlichting op scholen • Organiseren Zero Waste / Week zonder afval • Deelname Green Deal Circulair Textiel • Deelname Green Deal Niet herbruikbaar plastic • In het Programma van Eisen (PvE) Duurzaamheid zijn de eisen en wensen voor nieuwbouw opgenomen	• Aantal Repair cafés en kringloopwinkels (in iedere kern van de gemeente) • Aantal voorlichtingen • Planbeoordeling door Team Duurzaamheid in kader van de anterieure overeenkomsten • Meten afvalhoeveelheden	• Afhankelijk van subsidie (zie hoofdstuk 5) • Kosten deelname MRA reeds opgenomen in de begroting • Kosten zitten in de projectontwikkeling • Vergoeding vanuit het verpakkende bedrijfsleven: afvalfonds waar gemeentes aanspraak op kunnen maken om afval op te ruimen	• In 2024 voorlichting op 50% van de scholen • In 2024 onderzoeken opzetten meetmethode aantal gerepareerde apparaten. • In 2025 voorlichting op 100% van de scholen • In 2026 moet er naast Ouderkerk ook in Duivendrecht een repair café zijn • In 2030 gebruik van primaire grondstoffen gehalveerd t.o.v 2023 • In 2050 een volledig circulaire economie

Promoten minder voedselverspilling

• Deelname aan de Week zonder afval • Deelname aan verspillingvrije week • Stimuleren koop en kook op maat	• N.v.t	• Afhankelijk van subsidie (zie hoofdstuk 5)	• Doorlopend proces • In 2024 onderzoeken mogelijkheden meten voedselverspilling vanuit GFT inzameling

Stimuleren circulair grondstoffengebruik

• Samenwerkings-overeenkomst MRA (Metropoolregio Amsterdam): onderzoek naar grondstoffenstromen • Samenwerking met BIZ (Bedrijven-investeringszone) Ouderkerk en winkeliersvereniging Duivendrecht • Convenant toekomst-bestendige woningbouw	• Periodiek doelen uit de deals nalopen	• Afhankelijk van subsidie (zie hoofdstuk 5)	• Doorlopend proces

C

Beter scheiden van grondstoffen

Wat betekent het?

Door afval slimmer te scheiden en producten te hergebruiken of te repareren als ze kapot zijn, wordt de impact verminderd op het klimaat en milieu. Ook hebben grondstoffen zoals papier, metaal, frituurvet en textiel waarde. Soms kost de verwerking (het recyclen) van een grondstof daarom minder dan het verbranden als restafval.

Concrete projecten en acties

Wat wordt er gemeten?

Hoe wordt dit financieel ingevuld?

Wat is de planning?

Zorgen voor reststromen die als nieuwe grondstoffen benut kunnen worden

- Onderzoek efficiëntie van inzamelacties
- Educatie en bewustwording

- Alle afvalstromen

- Afhankelijk van subsidie (zie hoofdstuk 5)
- Afvalfonds

- In 2025 is het wensbeeld maximaal 30kg restafval per huishouden
- In 2024 wordt onderzocht of gras en bermmaaisel op een hoogwaardige manier gerecycled kan worden
- In 2025 wordt onderzocht of luiers beter gerecycled kunnen worden

Zorgen voor een hoogwaardige inzameling en verwerking van textiel

- Samenwerking met MRA

- Percentage hoogwaardig textiel dat is ingezameld

- Afhankelijk van subsidie (zie hoofdstuk 5)
- Afvalstoffenheffing

- In 2025 minimaal 7 kg hinzameling van hoogwaardige textiel per inwoner per jaar

D

Verminderen van restafval

Wat betekent het?

Om grondstoffen te besparen en zwerfafval te beperken is het ook van belang dat in Ouder-Amstel de hoeveelheid restafval verminderd wordt. De hoeveelheid ongescheiden afval moet verminderen volgens de landelijke normen. Inwoners betalen nu zelf voor restafval onder het DIFTAR beleid (gedifferentieerd tarief voor huishoudelijk afval). Behalve een vast bedrag voor de afvalstofheffing,

betalen inwoners per keer voor het aanbieden van restafval. De gemeente werkt hierbij ook aan bewustwording en educatie van inwoners.

Concrete projecten en acties

Wat wordt er gemeten?

Hoe wordt dit financieel ingevuld?

Wat is de planning?

Het stimuleren van afvalscheiding bij inwoners en bedrijven

- DIFTAR (gedifferentieerd tarief huishoudelijk afval)
- Stimuleren van vermindering van afval bij bedrijven
- Deelname aan de landelijke opschoondag zwerfafval van Nederland Schoon
- Voorlichting op scholen
- Deelname landelijke Compostdag
- Koop en kook op maat stimuleren
- Bewustwording stimuleren en informatie verstrekken
- Educatie (samenwerking met BIZ Ouderkerk en winkeliersvereniging Duivendrecht)

- In 2023 en vanaf 2024 om het jaar in het voorjaar en najaar een sorteeraanlyse houden waarbij de samenstelling van het restafval wordt onderzocht om mogelijk maatregelen op te nemen om het restafval verder te verminderen (via DUO+)
- Verstrekking compostzakken tijdens landelijke compostdag
- Meten afvalhoeveelheden afvalscheiding
- Restafval per inwoner per jaar

- Afvalstoffenheffing en huishoudens betalen bij inlevering van restafval
- Afhankelijk van subsidies (zie hoofdstuk 5)

- In 2025 is het wensbeeld maximaal 30kg restafval per huishouden
- In 2050 een economie zonder restafval

Zorgen voor minder afval bij evenementen

- Aanscherpen evenementenbeleid

- Meelezen duurzaamheidsplannen bij evenementen door team duurzaamheid

- Door organisatoren van evenementen

- Doorlopend proces
- Eind 2023 herzien van het evenementenbeleid

Verminderen van de hoeveelheid zwerfafval binnen in Ouder-Amstel

- Acties zwerfafval
- Faciliteren prikkers en afvalzakken voor diegene die zwerfafval willen opruimen in de openbare ruimte. De beloning hiervoor is een x aantal "tikken". Dit betekent dat ze een paar keer restafval kosteloos mogen aanbieden.
- Voorlichting op scholen

- Aantal zwerfafval acties en aantal gebruikte tikken zwerfafval

- Afvalstoffenheffing
- Vergoeding vanuit het verpakkende bedrijfsleven

- Doorlopend proces
- In 2024 opzetten communicatieplan bewustwording en voorkomen zwerfafval

Wat kunnen inwoners van Ouder-Amstel zelf doen?

Er zijn meerdere manieren waarop inwoners kunnen bijdragen. Hieronder zijn ze toegelicht, met verwijzingen naar websites (van o.a. de gemeente) waar inwoners nog meer informatie over de onderwerpen kunnen vinden.

Afval verminderen als inwoner

MINDER KOPEN

De meest effectieve manier om afval als inwoner te verminderen, is door minder te kopen. Inwoners kunnen afval verminderen door kritisch te kijken of ze een product (zoals bijvoorbeeld een kledingsstuk) echt nodig hebben.

AFVAL QUIZ

Inwoners kunnen ook afval verminderen, door het zo goed mogelijk te scheiden. [Ze kunnen hun kennis testen met de afvalquiz!](#)

ZWERFAFVAL OPRUIMEN IN DE GEMEENTE

Er zijn vrijwilligers in Ouder-Amstel die regelmatig zwerfafval opruimen en zij kunnen hulp hierbij goed gebruiken! De gemeente wil graag inwoners hierbij ondersteunen door gratis opruimmaterialen (grijpers, afvalzakken, hesjes et cetera) beschikbaar te stellen. Inwoners kunnen de opruimmaterialen aanvragen door zich aan te melden via een [digitaal formulier](#).

VERMINDEREN VAN VOEDSELVERSPILLING: KOOP & KOOK OP MAAT

Er zijn verschillende manieren waarop inwoners voedselverspilling kunnen verminderen. Door bijvoorbeeld boodschappenlijstjes met goede hoeveelheden te maken, op de houdbaarheid te letten en de voorraad te checken voordat er boodschappen gedaan worden, kan veel voedsel bespaard worden. [Het voedingscentrum geeft nog meer tips met wat inwoners kunnen doen.](#)

Afval verminderen als bedrijf

AFVAL VERZAMELEN

Bedrijven kunnen inzetten op minder bedrijfsafval en de inzameling ervan geclusterd organiseren. Samen gebruik maken van één commerciële inzamelaar. Dat draagt bij aan de vermindering van CO2 uitstoot.

Circulair inkopen als ondernemer

R-LADDER

De R-ladder is een handig hulpmiddel om te bepalen waar een tak van het bedrijf op scoort en waarvoor je een R-doelstelling kan maken om naar toe te werken. Hoe "hoger" het bedrijf inzet op hoge tredes op de ladder, hoe meer het bijdraagt aan circulariteit.

Meer spullen hergebruiken

REPAIR CAFÉ

Inwoners kunnen kapotte spullen laten repareren bij een "Repair Café". Dit is niet alleen goed voor het milieu, maar bespaart inwoners ook geld, omdat ze niet een nieuw product hoeven aan te schaffen. Elke tweede zaterdag van de maand is er van 10.00 tot 12.00 uur Repair Café in het Dienstencentrum aan de Diedrick van Haarlemstraat 3 in Ouderkerk aan de Amstel (in juli en augustus gesloten). Openings tijden zijn onder voorbehoud van wijzigingen.

TWEEDEHANDS KOPEN EN LENEN

Inwoners kunnen afval besparen door tweedehands spullen te kopen, maar ook door spullen te huren of te lenen. Denk aan het huren van gereedschap bij een bouwmarkt, of door het te lenen bij bureaus. Ook kunnen inwoners kringloopwinkels bezoeken.

3.4 Duurzaam vervoer

Waar gaat het over?

Duurzaam vervoer is vervoer dat zo weinig mogelijk overlast veroorzaakt: weinig tot geen CO₂, fijnstof, stikstof en zwaveldioxide uitstoot en minder lawaai. Bijvoorbeeld door meer te lopen, fietsen, openbaar vervoer en elektrisch autogebruik. Zo kan (niet-elektrisch) autobezit worden verminderd.

Dit wordt ook wel het STOMP principe genoemd. Dit betekent: eerst inzetten op Stappen (lopen), daarna Trappen (fietsen), Openbaar vervoer, Mobility as a Service (deelmobiliteit) en tot slot de Privé auto.

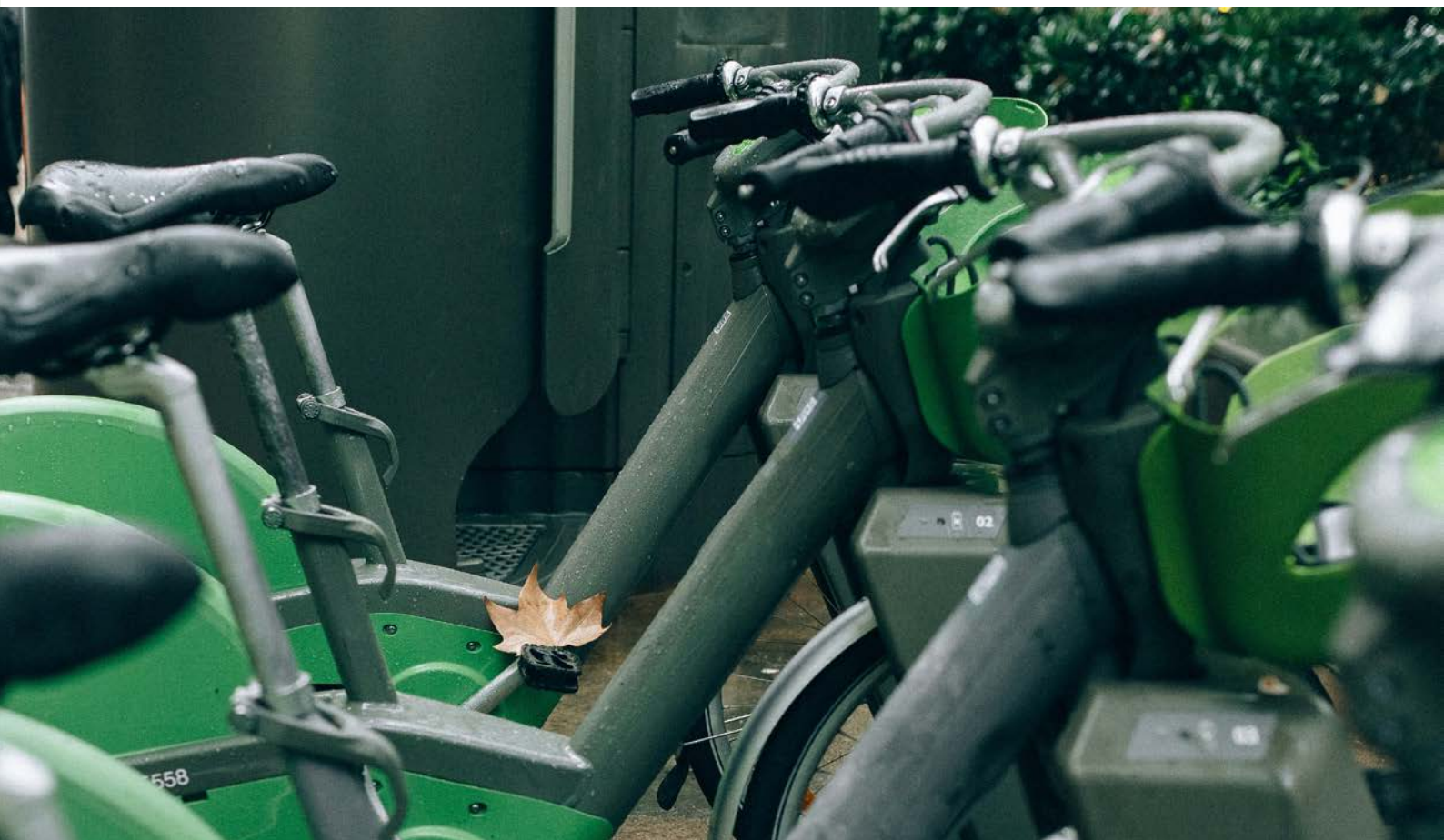
Waarom is het belangrijk?

Gemotoriseerd verkeer is een grote bron van schadelijke uitlaatgassen, CO₂ uitstoot, fijnstof en geluidsoverlast. Dat is in de meeste gevallen schadelijk voor het milieu, de gezondheid en het klimaat. Daarom is het belangrijk dat er meer gebruik gemaakt wordt van duurzame mobiliteit.

Landelijke doelstellingen

In 2050 stoot het Nederlands verkeer en alle transport geen schadelijke uitlaatgassen en CO₂ meer uit.

Hoe staat Ouder-Amstel ervoor?

In Ouder-Amstel zijn er bovengemiddeld veel laadpunten en het aantal neemt gestaag toe. Gebruik van het openbaar vervoer neemt ook toe.

Helaas blijft Ouder-Amstel soms ook wat achter op het landelijke gemiddelde. Zo blijft Ouder-Amstel achter op de aanwezigheid van deelauto's ten opzichte van Nederland en lijkt het aantal auto's per huishouden gemiddeld iets toe te nemen.

Meer informatie over duurzaam vervoer staat in de bijlage.

Wat zijn de doelen?

Doelstelling A komt voort uit landelijk beleid. Daarnaast vindt de gemeente deelmobiliteit en duurzame inrichting belangrijk.

A Meer lopen, fietsen en gebruik maken van openbaar en emissieloos vervoer

B Meer gebruik maken van deelmobiliteit

C Duurzaam inrichten van voetpaden, fietspaden en wegen

Op de volgende pagina's zijn deze doelen verder uitgewerkt.

Wat heeft de gemeente al gedaan?

Hieronder staat wat de gemeente tot nu toe gedaan heeft voor dit thema.

Mobiliteitsvisie
'Veilig en leefbaar
Ouder-Amstel'

Onderzoek naar
deel-
mobiliteitshub

Sturend parkeerbeleid

15 nieuwe deelauto's

Laadpalen geplaatst

Greendeal MRA als
Fietsmetropool

Pilot deelfietsen

Meer lopen, fietsen en gebruik maken van openbaar en emissieloos vervoer

Wat betekent het?

Door vaker te lopen, te fietsen en het openbaar vervoer te gebruiken en de auto te laten staan kan de CO₂ en andere uitstoot verminderen. Door elektrische auto's te stimuleren in plaats van benzine/diesel auto's wordt ook de uitstoot verminderd. Meer bewegen is ook gezonder.

Concrete projecten en acties

Wat wordt er gemeten?

Hoe wordt dit financieel ingevuld?

Wat is de planning?

Fietsvriendelijk inrichten van de openbare ruimte¹

- Uitvoering mobiliteitsvisie/plan (fietspaden, inrichting openbare ruimte)
- In de regio werkt Ouder-Amstel met de Green Deal fietsmetropool aan het versterken van de fietscultuur
- In het stedenbouwkundig raamwerk voor De Nieuwe Kern in de eerste plaats uitgaan van het langzaam verkeer, met goede (verbindings)routes naar het OV en buitengebied.
- Werkstad OverAmstel fietsvriendelijker inrichten

- Aantal strekkende meters (m¹) aangepast fietspad

- Vorm en mate van financiering is uitgewerkt in het Mobiliteitsplan
- Afhankelijk van budgetten en participatie

- In 2024 inventariseren welke fietspaden verbreed moeten worden. Dit afstemmen met Meerjarenprogramma wegen

Verduurzamen van het gemeentelijk wagenpark

- Bij vervanging wordt, indien technisch en bedrijfsmatig mogelijk, overgestapt op groen gas of elektrische bedrijfsmiddelen

- Aantal vervangingen

- In 2030 50% van het wagenpark verduurzaamd
- In 2050 is het gehele wagenpark verduurzaamd

Stimuleren gebruik van elektrische auto's in plaats van niet-elektrische auto's

- Een Laadkaart, waar alle mogelijke locaties voor een nieuwe laadpaal zijn opgenomen. Hierdoor is een nieuwe locatie sneller te realiseren en kan beter op de vraag worden ingespeeld om en nieuwe paal te plaatsen.

- Aantal elektrische auto's
- Aantal laadpalen

- Vorm en mate van financiering is uitgewerkt in het mobiliteitsplan

- In uitvoering
- In 2024 is de laadkaart af
- In 2025 zijn vrachtoertuigen binnen de bebouwde kom emissievrij

Meer lopen, fietsen en gebruik maken van openbaar en emissieloos vervoer (vervolg)

Concrete projecten en acties

Wat wordt er gemeten?

Hoe wordt dit financieel ingevuld?

Wat is de planning?

Stimuleren van het gebruik van het openbaar vervoer in plaats van de auto

- De gebiedsontwikkelingen goed aansluiten op het openbaar vervoer
- In de bestaande kernen en het landelijk gebied stimuleert de gemeente de komst van Openbaar Vervoer-hubs
- Er wordt ingezet om buslijnen te versterken en aan te sluiten bij andere initiatieven om zo passend vervoer te regelen
- Verbeteren van de verblijfskwaliteit van de (metro)stations
- Kiss & Ride of P&R en parkeren voor OV-reizigers

- Aantal buslijnen en halteplaatsen
- Aantal mobiliteitshubs
- Aanwezigheid Kiss&Ride(s)
- Aantal autobewegingen

- Vorm en mate van financiering is uitgewerkt in het mobiliteitsplan

- in 2030 is het gemiddelde autobezit maximaal 1 per huishouden
- In 2030 is het aantal autobewegingen afgenomen met 5% ten opzichte van 2023

Promoten wandelen en wandelroutes

- Het centrum van Ouderkerk aan de Amstel wordt meer autoluw
- Bij nieuwbouwprojecten (en renovaties) qua ruimtelijke inrichting is er meer aandacht voor stimulering van wandelen en bewegen. Dit betekent meer ruimte, en aandacht voor veiligheid en verblijfskwaliteit.

- Aantal auto's in het centrum
- Percentage nieuwe projecten met aandacht voor stimuleren van wandelen en bewegen

- Vorm en mate van financiering is uitgewerkt in het mobiliteitsplan
- Kosten zitten in de ontwikkeling

- Continue uitvoering van verbeteringen in de infrastructuur²
- In 2024 80% van de projecten met aandacht voor stimuleren van wandelen en bewegen
- In 2026 100% van de projecten met aandacht voor stimuleren van wandelen en bewegen

B

Meer gebruik maken van deelmobiliteit

Wat betekent het?

Deelmobiliteit betekent dat mensen een auto of een fiets "delen" via speciale diensten (zoals bijvoorbeeld een app). Het verminderen van eigen autobezit zorgt voor minder CO₂ uitstoot en minder drukke wegen. Deelmobiliteit helpt om het bezit van vooral auto's terug te dringen, hierdoor pakken minder mensen de auto. Dit draagt bij aan het reduceren van CO₂ uitstoot. Ook is er minder ruimte nodig voor het

stallen van auto's en komt er meer ruimte voor andere vormen van vervoer en/of gebruik. Straten worden hierdoor veiliger en prettiger.

Concrete projecten en acties

Wat wordt er gemeten?

Hoe wordt dit financieel ingevuld?

Wat is de planning?

Stimuleren deelgebruik van fietsen

- Pilot deelfietsen opzetten

- Aantal deelfietsen

- Vorm en mate van financiering is uitgewerkt in het mobiliteitsplan

- In 2028 gebruikt 15% van de bewoners deelmobiliteit als optie om zich te verplaatsen

Creëren ruimte voor deelauto's

- Meer plek voor deelauto's creëren
- Hub voor deelmobiliteit maken (door marktpartijen)

- Aantal deelauto's per 1000 inwoners in 2025
- Aantal deelauto's per 1000 inwoners in 2030

- Is opgenomen in mobiliteitsplan

- In 2028 gebruikt 15% van de bewoners deelmobiliteit als optie om zich te verplaatsen

Duurzaam inrichten van voetpaden, fietspaden en wegen

Wat betekent het?

Duurzaam inrichten betekent dat bij de aanleg van nieuwe voetpaden, fietspaden en wegen de impact op het milieu zo veel mogelijk beperkt wordt. Dit wordt onder andere gedaan door het gebruik van materialen met een lage CO₂ uitstoot.

Concrete projecten en acties

Wat wordt er gemeten?

Hoe wordt dit financieel ingevuld?

Wat is de planning?

Zorgen voor een vermindering van CO₂ uitstoot bij de inrichting van voetpaden, fietspaden en wegen

- Materialen gebruiken met een lage CO₂ voetprint.
- In aanbestedingen aan inschrijvers vragen om ook emissieloos vervoer in te zetten daar waar het kan.

- Controle (her-) inrichtingsplannen

- Standaard opgenomen in (her)inrichtingsplannen

- Vanaf 2024 standaard aanpak in projecten

Wat kunnen inwoners zelf doen?

Er zijn meerdere manieren waarop inwoners kunnen bijdragen aan duurzaam vervoer. Hieronder zijn deze toegelicht, met verwijzingen naar websites (van o.a. de gemeente) waar nog meer informatie te vinden is.

Uitstoot verminderen

MINDER MET DE AUTO

Inwoners kunnen veel uitstoot beperken door, waar mogelijk, de fiets te pakken, te lopen of met het openbaar vervoer te gaan. Dit is niet alleen goed voor het milieu, maar ook voor de gezondheid doordat men meer beweegt. [Op Milieucentraal staat meer informatie hierover.](#)

DUURZAAM OP VAKANTIE

Door te reizen per trein of bus en bijvoorbeeld te kamperen, kunnen inwoners hun vakantie duurzamer maken. [Lees meer tips op milieucentraal.nl](https://milieucentraal.nl)

Aan de slag met deelmobiliteit

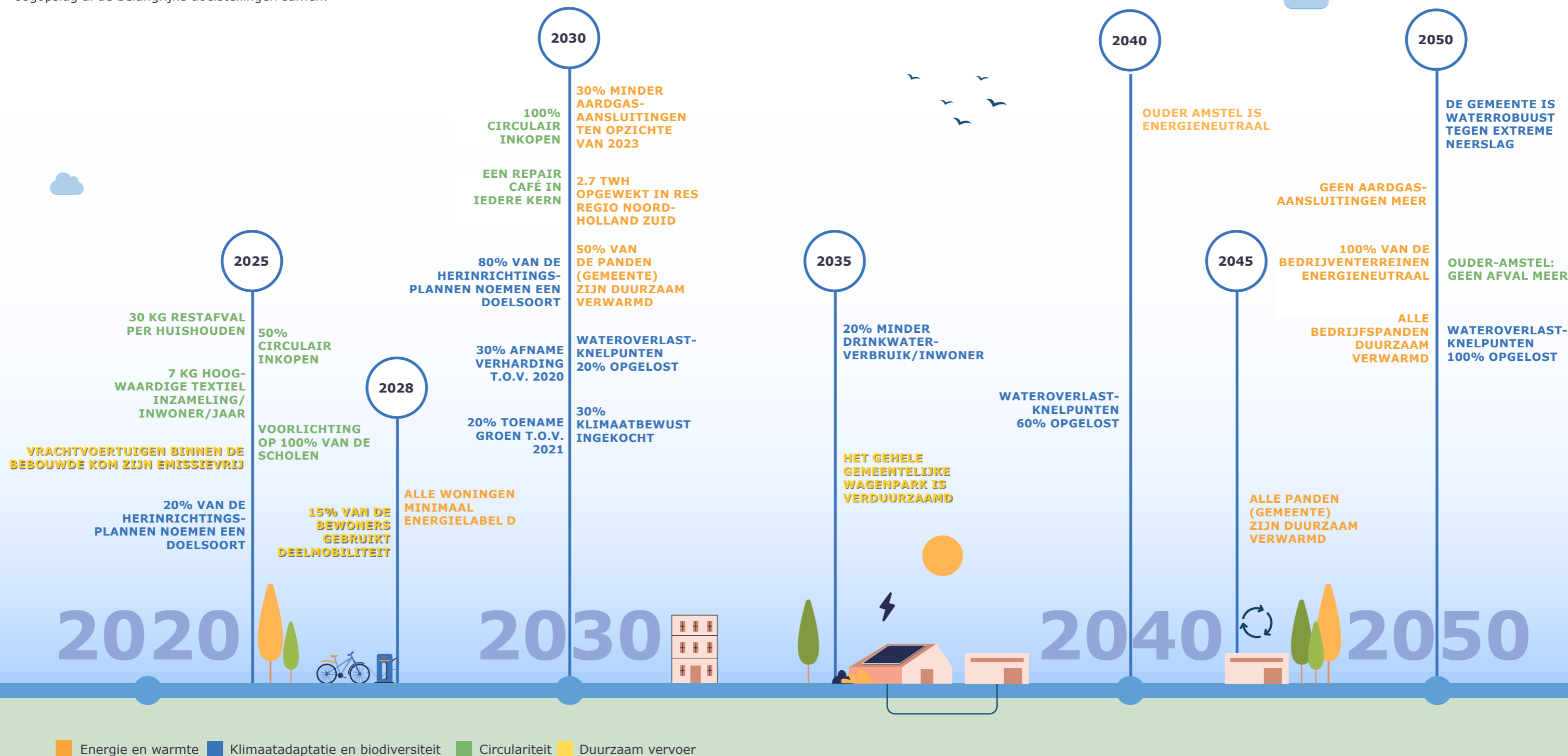
AUTODELEN

Een eigen auto voor de deur geeft gemak, maar kost ook veel geld. Voor inwoners die niet veel rijden is een auto delen of huren goedkoper én beter voor het milieu. [Dan is een deelauto waarschijnlijk goed te doen.](#) Inwoners kunnen een auto delen met buurtgenoten of kiezen tussen aanbieders.

4. Mijlpalen op weg naar een duurzame toekomst

Hieronder staat een tijdlijn met belangrijke informatie over de duurzaamheidsdoelstellingen. Het vat in één oogopslag al de belangrijke doelstellingen samen.

5. Hoe wordt het gefinancierd?

In beginsel heeft ieder beleidsplan ook een dekkingplan voor maatregelen. Die dekking loopt via de gemeente(begroting) en/of gelden van het Rijk of provincie. De haalbaarheid van de duurzame maatregelen kan verankerd zijn in andere beleidsdocumenten, zoals bijvoorbeeld het mobiliteitsplan. Veel maatregelen zijn afhankelijk van de financiële ondersteuning door het Rijk of provincie via subsidies. Per project zullen kostendragers gezocht worden.

Afhankelijkheid subsidies

Voor het uitvoeren van specifieke duurzaamheidsstaken door de gemeente is extra geld beschikbaar gesteld door het Rijk en de Provincie. Deze gelden zijn alleen voor bepaalde duurzaamheidsacties. Gemeenten moeten dan ook jaarlijks verantwoorden hoe het geld besteed is. Er zijn verschillende soorten regelingen. Sommige gaan uit van cofinanciering, waarbij de gemeente zelf 50% moet financieren uit eigen begroting. Andere subsidies hebben deze eis niet.

Het aanvragen van subsidies kost veel tijd en inzet van ambtenaren. Hoewel vooraf vaak een indicatie bekend is van het te verwachten bedrag, is het niet 100% zeker dat dit bedrag ook daadwerkelijk wordt toegekend. De hoogte van de toekenning van de subsidies heeft daarmee invloed op de mogelijkheden voor het uitvoeren van de acties. In de bijlage staan alle subsidies waar de gemeente afhankelijk van is.

Jaarlijks zal de planning van de maatregelen aan de hand van de monitoring en de beschikbare (subsidie)geldten geactualiseerd worden. Daarnaast zal verantwoording over ontvangen subsidiegelden plaatsvinden.

Aan de hand van de jaarlijkse monitoring zal worden bijgehouden of de gemeente op schema zit om de doelstellingen te behalen. Als blijkt dat de gemeente niet voldoende voortgang maakt en extra geld nodig heeft om de benodigde stappen te kunnen zetten, wordt dit aan de raad voorgelegd.

Verankering in ander beleid

Zoals eerder benoemd brengt dit plan al het beleid samen wat met duurzaamheid te maken heeft. De financiering van sommige doelstellingen of acties is daarom al verankerd in deze andere beleidsstukken.

Koppelkansen met andere projecten

De gemeente houdt rekening met koppelkansen met andere (uitvoerings)projecten. Door slim de schakels te blijven leggen met duurzaamheid kan ook in de toekomst geld worden bespaard. De financiering voor duurzaamheid is dan geborgd in deze andere projecten.

Duurzaamheid kan geld besparen op de lange termijn

Bij het (her)inrichten van de openbare ruimte is vergroenen bijvoorbeeld niet per se duurder dan verharderen. Daarnaast is er minder snel wateroverlast en schade en worden de riolen minder zwaar belast. Dat beperkt dan financiële schade. Op de lange termijn kan de gemeente dus ook geld besparen met duurzaamheid. Dat kan ook door bijvoorbeeld het isoleren en verduurzamen van gemeentelijk vastgoed, waardoor de gemeente op de lange termijn minder kwijt is aan energiekosten.

Er zijn nog een heleboel zaken niet bekend betreffende duurzaamheid. Zo kunnen toekomstige innovaties kosten verder beperken.

Duurzaamheid heeft op verschillende vlakken een positieve impact en maatschappelijk rendement die niet altijd in geld uit te drukken zijn. Zo zorgt bijvoorbeeld meer groen en het stimuleren van de fiets voor een betere gezondheid en mogelijk een beperking van de zorgkosten.

6. Samenwerking en communicatie

Hoe blijft iedereen betrokken? De gemeente Ouder-Amstel communiceert op verschillende momenten, via verschillende kanalen over duurzaamheid. De gemeente gaat een communicatiestrategie opstellen voor alle bovenstaande acties. Zo wordt er gestreefd om iedereen op de hoogte te houden én inwoners en bedrijven te blijven motiveren voor duurzaamheid. Om de duurzaamheidsdoelstellingen te behalen zal namelijk iedereen een steentje moeten bijdragen.

De gemeente communiceert via...

- Website
- Social media
- Weekblad voor Ouder-Amstel (o.a. via de duurzaamheidspagina)
- Kanalen samenwerkingspartners
- Digitale informatieborden

De gemeente werkt samen met...

- Basisscholen in de gemeente
- BIZ Ouderkerk aan de Amstel
- De Amstelland Meerland regio
- Energiecoöperatie Ouder-Amstel
- Groenestad Challenge
- Keizer Karel College
- Klimaatroute (externe bureaus)
- Metropoolregio Amsterdam (MRA)
- Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied
- Omliggende gemeenten
- Projectbureau Herstructurering Bedrijventerreinen
- Regionaal Energieloket
- Stichting Steenbreek
- Vervoerregio Amsterdam
- Vogel Werk Groep Ouder-Amstel
- Winkeliersvereniging Duivendrecht
- Coöperatie de Windvogel

En nog veel meer...

De gemeente doet mee aan...

- Groenestad Challenge
- Nationale Klimaatweek
- Zero Waste Week
- RES
- NK tegelwippen
- Green Deal Circulair Textiel
- Week zonder afval
- Nederland Schoon
- Landelijke compostdag

7. Bijlagen

7.1 Dashboard data

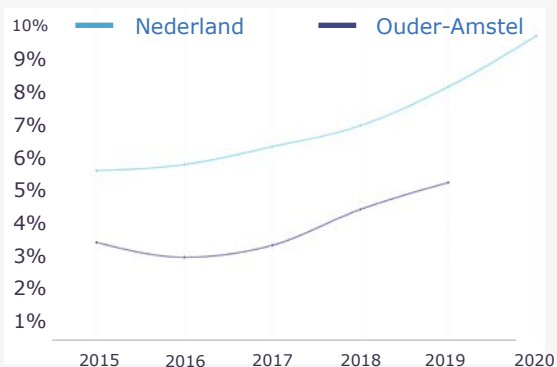
Deze data zijn een eerste momentopname (op basis van openbare, beschikbare data). De gemeente werkt bij de jaarlijkse evaluatie uit wat de trend is, wat de verklaring daarvoor is en welke actie daarop genomen moet worden.

Energie en warmte

ENERGIEOPWEK *Percentage opgewekte duurzame energie*

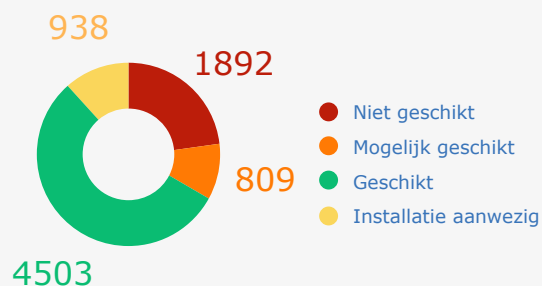
Bekende hernieuwbare energie

Bron: Waarstaatjegemeente (2020)

ZONNEPANELEN *Potentie daken voor zonnepanelen*

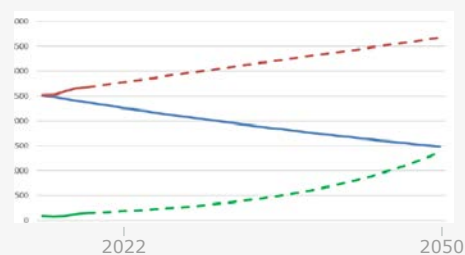
Potentie daken

Bron: Zonnedakje.nl (2021)

ENERGIEGEBRUIK- EN BESPARING *Gewenste energiebesparing tegenover werkelijk energiegebruik en hoeveelheid opgewekte energie*

Energieverbruik totaal

— Doel energieverbruik — Energieopwek — Energieverbruik (TJ)

Bron: Klimaatmonitor Rijkswaterstaat (2019), Quickscan SME

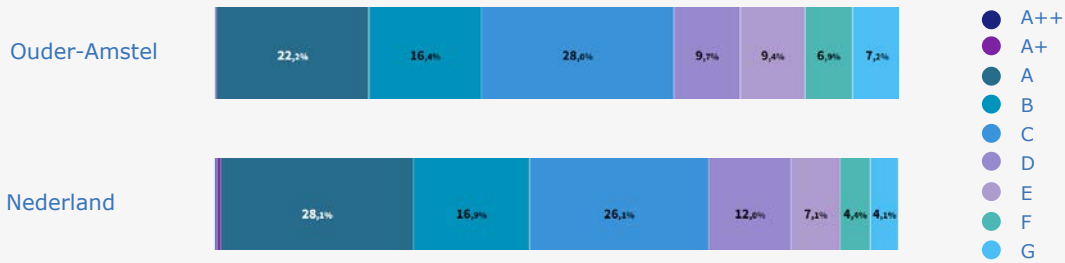
Verbruik per sector (%)

ISOLEREN

Energielabels van woningen en gebouwen

Energielabel woningen

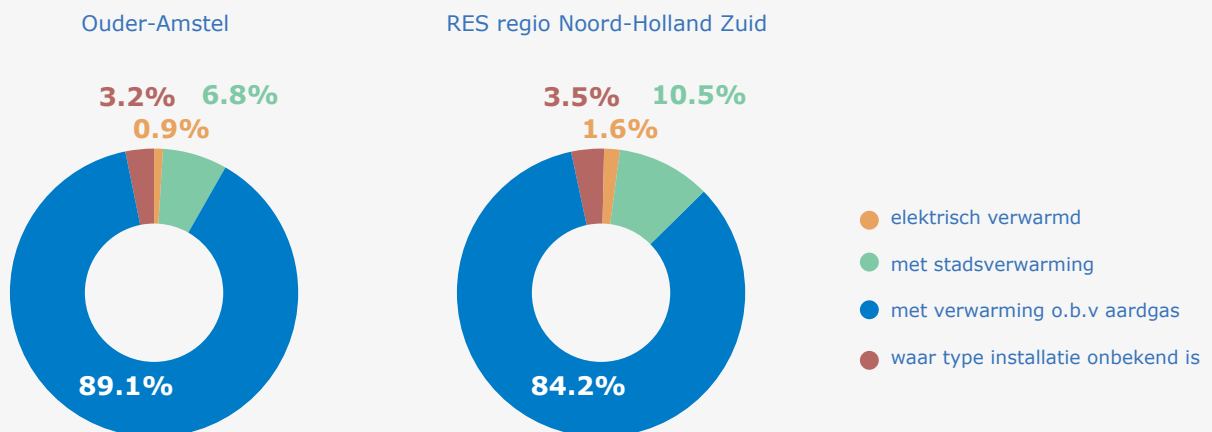

Bron: RVO (2021)

AARDGASGEBRUIK

Gebruik van aardgas in woningen (grootste verbruiker)

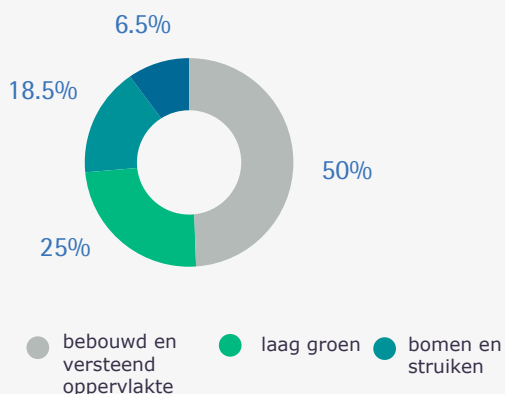
Hoofdverwarmingsinstallatie woningen

Bron: CBS (2021) - via Regionale klimaatmonitor

GROEN EN WATER

Bron: Groene stad challenge (2021)

KANSEN OM TE VERGROENEN GETELD IN VOETBALVELDEN

37
voetbalvelden aan niet-groene daken (263.796 m²)

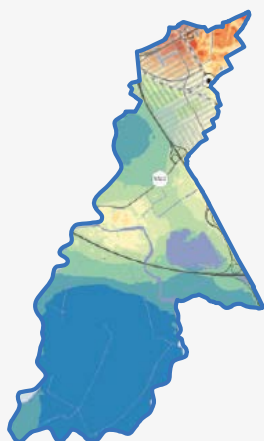
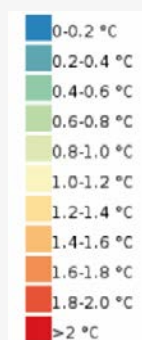
3,5
voetbalvelden aan zinloze verharding (25351m²)

6600
niet-groene parkeervakken (82.357 m²)

Bron: Groene stad challenge (2021)

HITTE

Stedelijk hitte eiland effect*

Bron: Klimateffectatlas (2021)

*Gemiddelde luchttemperatuurs-verschil tussen de stedelijke en omliggende landelijke gebieden.

Gemiddelde oppervlaktetemperatuur

Bron: Cobra groeninzicht (2018)

GEZOND GROEN

Gemiddelde gezondheid van het groen. De score loopt van 0,20 tot 0,45

Ouderkerk **0,28**

Duivendrecht **0,32**

Gemiddeld Nederland **0,30**

Bron: Groene stad challenge (2021)

SPREEUWEN

De spreeuw is één van de 9 doelsoorten van Ouder-Amstel

93

spreeuwen geteld door 143 inwoners

2178

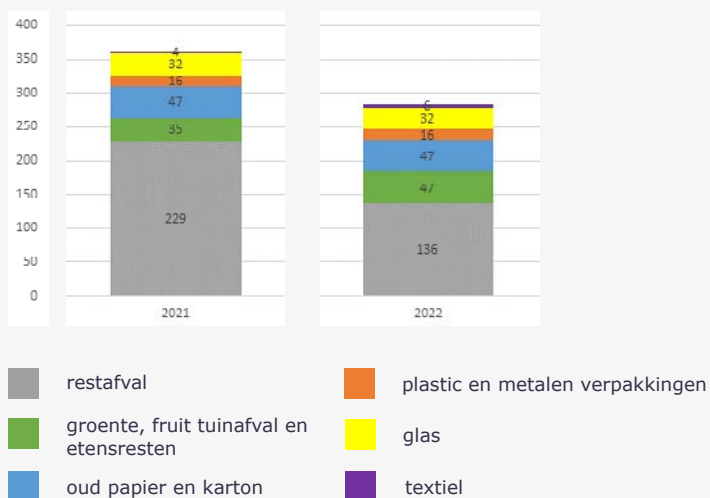
vogels geteld door 143 inwoners

Bron: Nationale Tuinvogeltelling (2022)

AFVALSCHEIDING

Afvalhoeveelheden (Fijn, kg/inw/jaar)

Bron: Quickscan SME

CIRCULAIRE INKOOP

Aantal aanbestedingen circulair uitgevraagd ten opzichte van het totaal aantal uitgevraagde aanbestedingen*

2019: 2 van 3
2020: 3 van 4
2021: 0 van 5

circulaire uitgevraagde aanbestedingen

* Dit betekent niet dat een aanbesteding ook daadwerkelijk circulair is ingekocht. De echte circulaire impact verschilt per aanbesteding.

VERPLAATSINGEN

Aantal verplaatsingen te voet

in 2018-2019

13,7%

in 2017

13,2%

Aantal verplaatsingen per fiets

in 2018-2019

24,1%

in 2017

26,6%

Aantal verplaatsingen met openbaar vervoer

in 2018-2019

12,2%

in 2017

7,2%

Aantal verplaatsingen met de auto

in 2018-2019

50,1%

in 2017

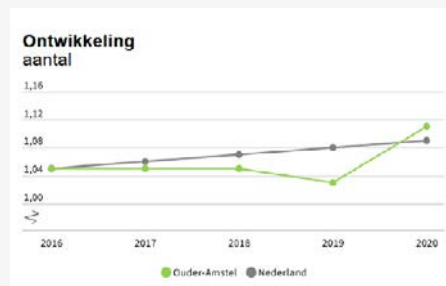
48%

Bron: CROW (2018-2019)

AUTOBEZIT

Autobezit (op fossiele brandstof)

1,1
auto per huishouden

Bron: Gemeentelijke duurzaamheidsindex (2020)

Elektrische personenauto's per 1000 inwoners in 2021*

35

in Ouder-Amstel

16

in Nederland

* leaseauto's uitgesloten

Bron: Waarstaatjegemeente.nl (2022)

LAADPALEN VOOR ELEKTRISCHE AUTO'S

91

laadpunten
in 2019

112

laadpunten
in 2020

158

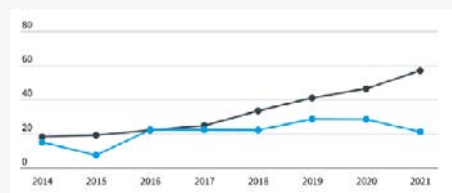
laadpunten
in 2021

Bron: Regionale Klimaatmonitor (2021)

DEELAUTO'S

Het aantal deelauto's per 100.000 inwoners

— Ouder-Amstel
— Nederland

Bron: CROW

7.2 Subsidies

De gemeente maakt gebruik van deze subsidies:

- Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat en Energiebeleid (Rijksoverheid)
- Energiearmoede (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland)
- Specifieke Uitkering Lokale Aanpak Isolatie (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland)
- Verduurzaming woningen (Provincie Noord-Holland)
- Energiebesparingsakkoord (Provincie Noord-Holland)